

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/4

Külföldi hírek

budapest, 1981. június 2.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

szonoda /1.rész/

flersch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. június 2. /mti/ - tokiói politikai és sajtóköri körökben feltűnést keltett az a határozottság, amellyel szonoda szunao külügyminiszter rendreutasította a szigetország antinukleáris alapelveit bíráló edwin oldfather reischauer volt amerikai nagykövetet. a japán diplomácia vezetőjének szavait, amelyek a felsőházi bizottságok együttes ülésén hangzottak el, megfigyelők úgy értelmezik, mint a reagan-kormányzatnak szóló közvetett választ. az egykori nagykövet ugyanis a japánban nagy vihart kiváltó nyilatkozatait előzőleg valószínűleg egyeztette a hivatalos washingtonnal. a fő cél az lett volna, hogy kiderítsék az amerikai atomfegyverek titkos japáni bevitelének nyílt elfogadtatását a tokiói kabinettel. szonoda „fogadatlan prókátornak, minden lében kanálnak,, nevezte reischauert, aki „beleüti a orrát reá egyáltalán nem tartozó dolgokba,, a volt diplomata eljárása „a más országok belügyeibe való beavatkozás és a faragatlanság netovábbja, jellegzetes példája annak, ahogy az amerikai szuperhatalom vállvergető módon lekezel másokat,, - mondotta.

szonoda kiváltképpen megütöközött azon, hogy reischauer gunyt üz a japán nemzet „atomfegyver-allergiájából,, amelyet szerinte „ideje tompítani,, a japán népnek az atomfegyverektől való irtózása korántsem valamiféle csalánkiütéshez hasonló allergikus reagálás, hanem az átélt atomtragédia szörnyű emlékéből, tapasztalatból táplálkozik. reischauer csak otromba izléstelenségét

Nur

kül

- 2 -

1981.06.02.

árulja el, ha úgy véli: már kieszelte az atomfegyverek japáni gyűlöletének gyógymódját. azt kell rá mondanunk, hogy „önjelölt csodadoktor, egész egyszerűen sarlatán,,

megfigyelők emlékeztetnek rá: a szuzuki kormányfő jobbkezének számító mijazava kiicsi kabinetfőnök néhány nappal korábban beszámíthatatlannak minősítette reischauert, aki - mint sajtóértekezletén mondotta - „kiváló férfi, ám legutóbb súlyos betegségen esett át, megöregedett, és emlékezete sem a régi,,
/folyt./

fn/zsa fm pk

07.25 020681 2039

-.-

sk0002 4 230 mtik1004

szonda /2.rész/

hétfőn az aszahi simbun, a vezető japán napilap is heves támadást intézett személy szerint reischauer, illetve az egyesült államok japánnal szembeni erőszakos politikája ellen. a mainicsi simbun washingtoni tudósítója úgy értesült, hogy a reagan-kormányzat ezeketán egyelőre nem akarja tovább feszíteni a hurt. a midway amerikai repülőgép-anya hajó érkezése elleni tömegtiltakozások légköre is jobb belátásra inti. most elsősorban arra fog összpontosítani, hogy a június folyamán megtartandó amerikai-japán katonai tárgyalásokon kérje számon a reagan-szuzuki csúcstalálkozón tett japán ígéreteket a további haderőfejlesztésre, valamint a távol-keleti szerepek megosztására vonatkozóan. a sajtó felhívja a figyelmet: szuzuki amúgy is az általa washingtonban aláírt, bár később kifogásolt közös közlemény foglya. nincs „jogi alapja,, a feltehetően atomfegyverekkel felszerelt midway yokosukai kikötésének elhagyását kérni szövetségesétől, mivel az okmány japán számára is hasznosnak nevezte az egyesült államok közép-keleti és a perzsa-öböl térségében vállalt őrszolgálatát. az atom-csatahajó éppen ebből a térségből érkezik.

fn/zsa fm pk

07.28 020681 1178

Nw

-.-

kül

- 3 -

1981.06.02.

sk0003 4 230 mtik1001

várható

1981. június 2./mti/

bonn: claude cheysson francia külügyminiszter bomba érkezik

genf: megkezdődik a nemzetközi munkaügyi szervezet konferenciája

berlin: megkezdődik a szabad német ifjúság /fdj/ xi. parlamentje

genf: a légitársaságok képviselői nemzetközi konferenciájának megnyitója

kzs pk

07.37 020681 0345

-.-

sk0004 4 230 mtik1002

kubai-csehszlovák közlemény

havanna, 1981. június 2. /mti/ - hétfőn este havannában közös kubai-csehszlovák közleményt hoztak nyilvánosságra bohuslav chnoupek csehszlovák külügyminiszter kubai látogatásáról. a prágai diplomácia vezetője május 25-29-e között tartózkodott a szigetországban, és tárgyalt isidoro malmerca kubai külügyminiszterrel, valamint más kubai vezető személyiségekkel.

a látogatás során kétoldalú egyezményt írtak alá a kulturális, oktatásiügyi és tudományos területen való együttműködésről, valamint egy okmányt a két külügyminisztérium közötti együttműködés további megszilárdításáról.

a dokumentum megbélyegzi az egyesült államokat a fegyverkezési hajszája fokozását célzó politikája miatt, és támogatásáról biztosítja a vitás nemzetközi kérdések békés megoldására előterjesztett szovjet javaslatokat.

Nw

kül

- 4 -

1981.06.02.

mindkét fél egyetértett abban, hogy az el nem kötelezett mozgalom, kiemelkedő jelentőségű az imperializmus és az elnyomás más formái ellen vívott harcban, az okmány üdvözlö a nicaraguai és a grenadai forradalom győzelmét, majd elítéli a salvadori juntát, amiért az egyesült államok támogatásával folytatja népiértő politikáját.

ml/zsa fm pk

07.38 020681 1201

-. -

sk0005 4 230 mtik1005

Banglades

dacca, új-delhi, 1981. június 2. /reuter/ap/afp/ - ahmed manzur tábornokot, a rövid életű chittagongi lázadás vezetőjét, kedden megölték - jelentette a reuter és az afp hírügynökség, a daccai rádióra hivatkozva. a rádió szerint azok a kormányhű tisztek vetettek véget életének, akik chittagong környékén, az őserdőben letartóztatták, s úgy volt, hogy chittagongba kísérik a szökésben lévő lázadót és családját.

több tízezer ember gyűlt össze hétfőn daccában a parlamentnél, hogy lerója végső tiszteletét a szombaton meggyilkolt ziaur rahman államfő ravatalánál. rahmant kedden temetik el teljes állami és katonai tiszteletadással.

a különböző pártállású bangladesi politikusok hétfői nyilatkozataikban kifejezésre juttatták a megölt államfő iránti tiszteletüket, és egyhangulag elítélték a véres puccskísérletet. ilyen értelemben nyilatkozott seikha haszina, a néhai mudzsibur rahman államfő lánya, aki nemrégiben tért haza önkéntes száműzetéséből, és az avami liga elnevezésű ellenzéki párt élére állt.

időközben kezd fény derülni az elnök meggyilkolásának körülményeire. daccai diplomáciai források szerint ziaur rahman államfő és manzur korábban közeli fegyvertársak voltak, később azonban manzur vetélytársat látott rahmanban, meg nem erősített hírek szerint manzurt a gyilkosság előtti napon - pénteken - leváltották a kikötővárosban állomásozó lövész hadosztály parancsnoki tisztségéről, és egy hadapród-iskola élére akarták állítani. szombaton manzur - és néhány társa - a viharos idő okozta zürzavarban közelítette meg a vendégházat, ahol ziaur rahman megszállt. az elnök életére pályáztak, de lelőttek mindenki mást is,

Nuw

kül

- 5 -

1981.06.02.

aki utjukba állt. rahmant nem álmlában lőtték le - mint azt korábban hitték -, hanem akkor, amikor ajtót nyitott. az elnök és kíséretének tagjai fegyverrel próbáltak védekezni.

a puccskísérlet kudarca után chittagongban a harcok során különböző források szerint 50-100 katona vesztette életét.

az államfő tisztségét most abduzz szattar eddigi alelnök gyakorolja. az alkotmány értelmében 180 napon belül választást kell tartani. ez nem érinti a parlamentet, amely mandátumának körülbelül a felénél jár.

hj fm pk

07.49 020681 2207

-. -

sk0006 4 300 mtik1006

forlani

róma, 1981. június 2. /mti/ - forlani kijelölt olasz minisztere lnök kedden befejezi előzetes konzultációit a pártok vezetőivel az új olasz kormány megalakításáról. előre láthatólag szerdán dönti el, hogy folytatja-e földérítő megbeszéléseit, vagy visszaadja-e megbízatását?

római megfigyelők továbbra is a szocialisták magatartását látják a helyzet kulcsának. forlani hétfőn újabb miniszteri tárcákat kínált fel craxi pártjának, de craxi állítólag azzal válaszolt, hogy egyelőre nem a minisztériumok elosztása a kérdés, hanem az új kormány politikája. a szocialisták szerdára összehívott vezetőségi ülésükön akarnak dönteni arról, hogy eleget tegyenek-e forlani felhívásának, vagy tartásák-e magukat távol a koalíciótól.

se pk

07.55 020681 0762

Nuw

-. -

sk0007 4 230 mtik1007

közel-kelet

beirut, jeruzsálem, 1981. június 2. /reuter/upi/afp/ - hétfőn folytatódott a véres összecsapások beirutban és zahléban a libanoni jobboldali milíciák és az arabközi békefenntartó erők szíriai egységei között.

a libanoni fővárosban tüzérsgői tüzzel lőtték egymást a szembenálló felek. találatok érték az elnöki palotát, több hivatalos épületet és lakóházat. kigyulladt a postaügyi minisztérium épülete is. hírügynökségi jelentések szerint hétfőn beirutban két libanoni közkatonára és két kisgyermek vesztette életét a lövöldözések következtében.

zahléban, ahol a falangisták és a szíriai csapatok ágyúkkal, harckocsikkal és rakétákkal lőtték egymás állásait, öt személy halt meg, és 11 a sebesültek száma.

a vasárnap kiújult összecsapásoknak eddig 33 halálos áldozatuk és 320 sebesültjük van.

rafael ejtan, az izraeli hadsereg vezérkari főnöke hétfőn kijelentette, hogy izrael folytatja támadásait a palesztin ellenállás dél-libanoni állásai ellen. ejtan hangsúlyozta, hogy izrael nem tesz különbséget a palesztin gerillák és a velük együttműködő libanoni katonák között.

menahem begin izraeli miniszterelnök hétfőn azzal kérkedett egy amerikai televíziós társaság riporterének, hogy izrael két óra alatt elpusztíthatná a libanonban felállított szíriai rakétákat.

sedli klíbi, az arab liga főtitkára tuniszbán nyilatkozatot tett azzal kapcsolatban, hogy meggyilkolták naim khadert, a pfsz brüsszeli összekötő irodájának vezetőjét. kijelentette, hogy a gyilkosság „újabb bizonyíték a cionista terrorizmus európai térnyerésére”, felhívta a figyelmet arra, hogy izrael jelenleg a palesztinok nyitabb, párbeszédre törekvő politikájában látja a fő veszélyt. e politikát minden áron meg akarja hiúsítani, minthogy az éppen az ellentéte begin szélsőségségének.

bl fm pk

08.00 020681 1838

Nw

sk0008 4 230 mtik1009

usa—angola /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. június 2. /mti/ - „a külügyminisztérium nem fizik kommentárt bizalmas anyagok alapján nyilvánosságra került értesítésekhez,, - közölte hétfőn david passage, a külügyminisztérium helyettes szóvivője. a megjegyzés a the new york timesnak arra a hétfői, kormányforrásokra hivatkozó jelentésére utal, amely szerint a reagan-kormányzat veszélyes külpolitikai játszmába kezdett: az elképzelés lényege az, hogy az egyesült államok mindaddig akadályozza a namibia függetlenségére vonatkozó ENSZ-határozat végrehajtását, amíg az angolai népi köztársaság kérésére ott-tartózkodó kubai csapatok el nem hagyják az országot.

a reagan-féle „árúkapcsolási,, politika természetesen nem számíthat támogatásra az ENSZ-ben, s még kevésbé az érintett afrikai országokban. ezért a külügyminisztérium most megpróbálja elhatárolni magát a the new york times értesüléseitől, valamint egy meg nem nevezett amerikai kormánytisztviselőnek a sajtó képviselői előtt tett kijelentésétől, amely szerint „a kubai csapatok kivonása elősegítené a namibiai kérdés megoldását,,.

az amerikai szóvivő nem tagadta, hogy chester crocker afrikai ügyeket megbízott külügyi államtitkár egy emlékiratában valóban azt javasolta a kormánynak: fenyegetse meg a „frontországokat,, azzal, hogy katonai segítséget nyújt az unta ellenforradalmárainak, ha nem fogadják el az árúkapcsolásnak ezt a módját. passage arra hivatkozott, hogy a the new york times „több hónapos, vagy annál is régibb dokumentumot idézett,,.

alexander haig külügyminiszter május 29-i st. louis-i beszédében csupán „empirikus kapcsolatot,, ismert el „a kubai jelenlét és a namibiai függetlenség között,, az egyesült államok „egyoldalúan is kész előrehaladni a namibiai függetlenség felé,, - állította.

a reagan-kormányzat külpolitikai „csapatának,, más tagjai azonban haignél is radikálisabb nézeteket képviselnek a dél-afrikai kérdésben.

jeane kirkpatricket, az egyesült államok állandó ENSZ-képviselőjét márciusban azért bírálták az amerikai és a külföldi sajtóban, mert az amerikai kongresszus tilalma ellenére magas rangú dél-afrikai katonatiszteket fogadott washingtonban. /folyt./

br/jp fm pk

08.05 020681 2262

Nw

sk0009 4 230 mtik1010

usa—angola /2. rész/

richard allen nemzetbiztonsági tanácsadó rokonszenvei és ellenszenvei a térségben még egyértelműbbek. allen - a new republic című hetilap szerint - a hetvenes évek első felében nixon nemzetbiztonsági tanácsának tagjaként mindent megmozgatott angola és mozambik függetlenné válásának megakadályozására. amikor ez nem sikerült, azon mesterkedett, hogy az azori-szigeteket elszakítsa a portugál kormánytól, s ott független üzletbirodalmat rendezzen be a fahértelpesek, főként amerikai üzletemberek hatalomra juttatásával.

az idén januárban, a szenátusi meghallgatások idején, mindkét üzletet szemére vetették. de - mint a „bizalmas anyagok”, nyilvánosságra kerülése bizonyítja - richard allen, és a reagan-kormányzat többi „szuperhéja”, nem mondott le az afrikai kalandor vállalkozásokról.

br/jp fm pk

08.07 020681 0855

--

sk0010 4 230 mtik1011 /embargó 9.30 óráig/

fdj-kongresszus

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. június 2. /mti/ - több mint 3000 külföldi részvételével, s a német demokratikus köztársaság számos párt- és állami vezetője - köztük erich honecker, az nszép kb főtitkára, az államtanács elnöke - jelentésében kedden a berlini köztársasági palotában megkezdte munkáját a szabad német ifjúság /fdj/ xi. parlamentje. az ndk ifjúsági szövetségének négynapos kongresszusára több mint 100 külföldi, illetve nemzetközi ifjúsági szervezet képviselői érkeztek. a magyar ifjúsági küldöttséget köpf lászlóné, a kisz központi bizottságának titkára, a szovjet delegációt pedig borisz pasztuhov, a lenini komszomol központi bizottságának első titkára vezeti.

egon krenz, az fdj központi tanácsának első titkára, az nszép kb póttagja „az ifjúság felelőssége a szocialista forradalom továbbviteléért az ndk-ban és az fdj feladatai az nszép x. kongresszusa után,„ címmel terjesztette elő beszámolóját.

Nur

a kongresszus vitájának alapjául szolgáló jelentés megállapítja, hogy az immár 35 éves multra visszatekintő, 1946-ban megalakult fdj taglétszáma meghaladja a 2,2 milliót, s a szervezet tömöríti soraiban a 14-25 éves korosztály túlnyomó többségét. a szövetség - a párt segítőjeként, tartalékként és utánpótlásaként - felelős szerepet tölt be az ifjúság politikai nevelésében, iskolai-szakmai képzésében, a szocialista termelőmunkában, az ndk sportéletében és az ország védelmében egyaránt. az fdj-vel szembeni követelmények azonban a 80-as években még tovább nőnek - állapítja meg a beszámoló.

az nszép központi bizottsága a kongresszushoz intézett - erich honecker által aláírt - üdvözlésében hangsúlyozza, hogy a párt „a jövőben is épít az fdj-re és az uttörőmozgalomra,„ és „teljes bizalommal van az ifjúság iránt, amelyre nagy felelősség hárul a fejlett szocialista társadalom építésében. meggyőződésünk, hogy az fdj xi. kongresszusának határozatai hozzájárulnak az nszép x. kongresszusán kidolgozott, a szocializmust és a békét szolgáló irányvonal következetes végrehajtásához,„.

ko/jp pn pk

08.09 020681 2102

--

sk0011 4 230 mtik1012

ensz - indiai-óceán

new york, 1981. június 2. /taszsz/ - new yorkban megkezdődött az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ensz-bizottság ülészaka, amelynek munkájában 46 állam képviselői vesznek részt.

az ensz-közgyűlés xxxiv. ülészaka határozatot hozott arról, hogy az indiai-óceán békeövezetté változtatásáról szóló nemzetközi egyezmény kidolgozása céljából még az idén nemzetközi konferenciát kell tartani colombóban. a különbizottság feladata, hogy egyebek mellett előkészítse e nemzetközi fórumot, meghatározza a tanácskozás időtartamát és napirendjét. az ülészak munkájában résztvevő küldöttségek többsége a colombói konferencia mielőbbi megtartása mellett foglalt állást.

a különleges ensz-bizottság első ülésen i. fonszekát, sri lanka állandó ensz-képviselőjét választották meg a bizottság elnökévé.

ti pn pk

08.11 020681 0864

Nur

--

sk0012 4 230 mtik1015

csao ce-jang

iszlambad, 1981. június 2. /mti-reuter/ap/upi/ - csao ce-jang kínai minisztere lnök, aki hétfőn reggel népes küldöttség élén érkezett iszlambadba, a nap folyamán kétszer tárgyalt zia ul-hak pakisztáni állam- és kormányfővel. az összesen öt órán át tartó megbeszélések középpontjában „a térség helyzete,, - főként afganisztán és kambodzsa - szerepelt, s a két politikus megvitatta a perzsa-öböl térségében kialakult helyzetet is. zia ul-hak tájékoztatta a kínai kormányfőt az iszlambadnak nyújtandó amerikai segélyprogrammal kapcsolatban áprilisban washingtonban megtartott pakisztáni-amerikai tárgyalásokról.

a megbeszélések után iszlambadban közölték, hogy csao ce-jang és zia ul-hak azonos álláspontot vall a megvitattott ügyekben, s az afganisztánnak nyújtott szovjet katonai segítség kérdésében „kemény álláspontra,, helyezkednek. a találkozón a kínai minisztere lnökön kívül részt vett li csiang külkereskedelmi miniszter, han nien-lung külügyminiszter-helyettes, csen csu, az államtanács főtitkárának helyettese és lien tien-csun, a külföldi gazdasági kapcsolatok miniszter-helyettese.

a kínai küldöttség tiszteletére hétfőn este adott fogadáson csao ce-jang „pakisztán megbízható barátjának,, nevezte kínát és célzott arra, hogy pakisztán további kínai katonai segítségre számíthat. pakisztáni gazdasági szakemberek a kínai kormányfő látogatásával kapcsolatosan elmondták, hogy a hétfőn megkezdett és még három napig folytatódó tárgyalások eredményeként kína várhatóan növelni fogja a pakisztánnak nyújtott gazdasági segítyt. peking az 1965 szeptemberi indiai-pakisztáni háború óta gazdasági és katonai téren segíti az iszlambadi kormányt. az elmúlt évben kína 28,5 millió dolláros értékű gazdasági segítséget adott pakisztánnak.

ur pn pk

09.11 020681 1791

Nuu

-.-

sk0013 4 230 mtik1016

rövid hírek

indiai zavargások

uj-dethi, 1981. június 2. /ap/ - meghatározatlan időre kijárási tilalmat rendeltek el hétfőn az indiai aligarh városban, miután ismét összecsapásokra voltak a hindu és a muzulmán lakosság között. a uni indiai hírügynökség beszámolója szerint a legutóbbi zavargásokban öt embert megöltek, és kilencen sebesültek meg.

rita hayworth

los angeles, 1981. június 2. /reuter/upi/ - rita hayworth, az egykori hollywoodi filmcsillag leromlott szellemi állapota miatt nem képes magáról gondoskodni, ezért ügyvédje azzal a kéréssel fordult hétfőn a bírósághoz, hogy nevezzék ki őt a jelenleg 62 éves egykori sztár gyámjává. a „gilda,, „a szépek szépe,, és sok más világhírű film főszereplője, aki kellemes hangjáról és bravuros táncairól is ismert volt, jelenleg teljesen magányosan él los angelesben.

hondurasi front

san josé, 1981. június 2. /afp/taszsz/ - különböző szakszervezetek, diák- és ifjúsági szervezetek részvételével hétfőn hondurasban megalakult „az elnyomás ellen harcoló népi front,,. a szervezet célja, hogy megvédje tagjait a hatóságok erőszakcselekményeitől, és harcoljon az emberi jogokért.

pc fm pk

09.14 020681 1196

-.-

sk0014 4 230 mtik1017

tajvan

peking, 1981. június 2. /mti/ - haig amerikai külügyminiszter közelgő pekingi látogatása előtt a kínai sajtóban erősödik a bíráló hang az egyesült államok vezető köreiből tapasztalható tajvan-barát megnyilatkozások miatt.

Nuu

a kuangming zsipao című lapban megjelent kommentár élesen bírálja azt a törvényt, amely az egyesült államok és tajvan kapcsolatát szabályozza. egyebek között rámutat, hogy ez a törvény önmagában véve is nyílt beavatkozás kina belügyeibe: lehetővé teszi, hogy az egyesült államok folytassa tajvanra irányuló fegyverszállításait, önálló államként kezeli tajvant, és ezáltal állást foglal a „két kina”, idejét múlt politikája mellett. a kínai kommentár szerint a törvény sérti a kínai-amerikai kapcsolatok rendezéséről aláírt megállapodásokat, és nyilvánvalóan akadályozza, sőt, aláássa a kapcsolatok zökkenőmentes fejlődését az egyesült államok és kina között. a fegyverszállításokkal az egyesült államok gátat vet kina és tajvan békés újraegyesítésének útjába, és ezzel kárt okoz a béke, a biztonság ügyének a csendes-óceán nyugati térségében. a lap szerint az amerikai vezető köröknek tisztában kellene lenniük azzal, hogy a kínai-amerikai kapcsolatok globális stratégiai jellegűek, és mint ilyenek, jelentős szerepet játszanak a szovjet „kihívás”, ellensúlyozásában - írja az ujság.

a kommentár a továbbiakban hangoztatja, hogy sem az egyesült államok elnökének, sem az amerikai kongresszusnak nincs joga ahhoz, hogy meghatározza tajvan jövőjét, és semmi köze az ugynevezett tajvani kérdés megoldásához. a tajvani kérdés rendezése kina kizárólagos belügye, és kina egyetlen külföldi ország felé sem kötelezheti el magát ebben a kérdésben.

a beijing review című pekingi hetilap most megjelent számában elítéli az amerikai képviselőház külügyi bizottsága ázsiai és csendes-óceáni albizottságában lezajlott „tajvan-vitát”, amelynek résztvevői nyíltan állást foglaltak a „két kina”, politika fenntartása mellett, helyeselték a tajvanra irányuló amerikai fegyverszállítások folytatását, sőt, állást foglaltak a diplomáciai kapcsolatok visszaállítására mellett az egyesült államok és tajvan között. a hetilap arra a következtetésre jut, hogy a jelek szerint bizonyos amerikai vezető körök továbbra is az egyesült államok „protektorátusának”, tekintik tajvant.

éb/zsa-jp pn pk

09.45 020681 2346

Nm

.-.

sk0015 4 230 mtik1018

nszk - költségvetés

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. június 2. /mti/ - kedden négynapos parlamenti vita kezdődik bonnban az nszk 1981-es költségvetéséről. az egyes miniszteri tárcák kiadásait külön-külön tárgyalják. a kancellári hivatal, a külügy- és hadügyminisztérium pénzügyi tervének szerdai vitájában különösen heves összeecsapás várható a szociálliberális koalíció pártjai és az ellenzéki keresztényunió között.

a kedden közzétett adatok szerint a nyugatnémet állam az idei költségvetési évben a tervezettnél nagyobb mértékben adósodik el: az 1980-ban előirányozotthoz képest 6,5 milliárd márkával többet költenek, összesen 231,155 milliárdot. az állam tartozásai a tervezettnél 6,3 milliárd márkával magasabbak lesznek, és rekordösszeget, 33,8 milliárd márkát tesznek ki.

az egyes költségvetési tételek listáját a munkaügyi és a hadügyi tárca vezeti. bonnban a tartósan egymillió fölötti munkanélküliség ellensúlyozására közel 55 milliárd márkát kell költenie munkanélküli segélyre /a tervezettnél 4,2 milliárddal többet/. a katonai kiadások összege megközelíti a 45 milliárdot, csak az elmúlt hónapban 810 millió márkát kellett „gyorssegélyként”, adni hans apel hadügyminiszternek, hogy ki tudja fizetni a bundeswehr számára rendelt nagymennyiségű korszerű fegyvert.

a jobboldali ellenzék élesen támadja a kormányt az állami adósságok növekedése miatt. a cdu-csu ugyanakkor kitart amellett, hogy az nszk katonai ereje még mindig nem felel meg a nato - különösen pedig az új amerikai vezetés - igényeinek, ezért fokozottabb fegyverkezésre van szükség. az ellenzék radikális takarékosági programot javasol, ennek középpontjában a szociális juttatások csökkentése áll. a kormánykoalícióon belül a szabaddemokraták múlt heti kölni kongresszusukon jelezték, hogy a következő költségvetési évben mindenképpen a szociálpolitika rovására akarják szanálni a szövetségi kormány pénzügyeit. ez az 1982-es költségvetésről szeptemberben kezdődő koalíciós tárgyalásokon feszültség forrása lehet, mert a szociáldemokraták választóinak nagy része tiltakoznék a nyugdíjak, családi pótlékok és más állami támogatás formák értékcsökkentése ellen.

or/zsa fm pk

09.56 020681 2213

Nm

.-.

sk0016 4 230 mtik1019

kína—egyiptom

beirut, 1981. június 2. /taszsz/ - egyiptom és kína szélesíti együttműködését katonai területen. az as sark című libanoni lap beszámolója szerint jelenleg is magas szintű kínai küldöttség tartózkodik kairóban. a látogatás célja olyan megállapodás aláírása, amelynek alapján kína lehetővé teszi egyiptom számára, hogy alkatrészeket gyártson meglévő fegyvereihez.

jól tájékozott forrásokra hivatkozva a lap beszámol arról is, hogy butrosz ghali egyiptomi külügyi államminiszter még a nyáron ellátogat kínába.

pc fm pk

10.44 020681 0560

-.-

sk0017 4 230 mtik1020

beirut, tüzszünet

beirut, 1981. június 2. /mti/ - a libanoni jobboldali milíciák parancsnoksága és a haladó nemzeti mozgalom kötelezte magát arra, hogy a jövőben tartózkodnak a fővárosi lakónegyedek, polgári intézmények ágyuzásától, a fékevesztett öldöklés és rombolás folytatásától. a hétfői harcoknak további 15 halálos áldozatuk volt beirutban és zahléban, a sebesültek száma pedig meghaladta a százat. rendőrségi források szerint az április-májusi harcokban összesen 750 személy vesztette életét.

hétfőn több találat érte a köztársasági elnöki palotát és az egyesült államok beiruti nagykövetének rezidenciáját. az esti óráktól fokozatosan elhallgattak a fegyverek. kedden délelőtt - a hangrobbanásokat okozó izraeli berepülésektől eltekintve - viszonylagos nyugalom uralkodott beirutban. a jobboldali és a baloldali milíciák nyilvános kötelezettségvállalását megelőzően több tekintélyes politikus, parlamenti képviselő ítélte el a polgári áldozatokat követelő vérontást, és követelte, hogy a szembenálló felek vessenek véget a beirut egész területére kiterjedő tűzérési összecsapásoknak.

bz/jp fm pk

10.59 020681 1134

Nur

-.-

sk0018 4 230 mtik1021

reagan - demokrata párti képviselők

washington, 1981. június 2. /mti-taszsz/ - ronald reagan amerikai elnök meghívta a fehér házba a demokrata párt kongresszusi vezetőit. a találkozó célja az volt, hogy reagan mérsékelje a demokrata párti törvényhozók egyes csoportjainak a fehér ház gazdasági programjával szemben tanúsított ellenállását. az elnök ultimátumszerűen követelte a kongresszusi vezetőktől, hogy támogassák gazdaságpolitikájának központi tételét: a következő három évre tervezett általános 25-30 százalékos adócsökkentést.

a kongresszus két háza már elfogadta a reagan gazdasági program első lépcsőjét, az októberben kezdődő 1982-es pénzügyi év költségvetési tervezetét. ennek két fő vonása: a szociális kiadások visszafogása és a katonai előirányzat jelentős emelése, ez utóbbi több mint 220 milliárd dollárra.

ami az adócsökkentést illeti, a javaslat bizonyos ellenállást váltott ki a kongresszusban. a demokrata párti törvényhozók, akik a képviselőházban többségben vannak, olyan törvénytervezetet dolgoztak ki, amely az alacsony és közepes jövedelmű amerikai családok adóterheinek mérséklésére helyezi a hangsúlyt, szemben az elsősorban a monopóliumoknak és pénzerős köröknek kedvező kormányzati adóprogrammal. a fehér házi fogadáson az elnök nyilván igyekezett rábírni a demokrata pártiakat, hogy az ő elképzelései mögé sorakozzanak fel. a kormányzat részéről megnyilvánuló nyomáshoz tartozik david stockmannek, az igazgatási és költségvetési hivatal igazgatójának, a reagan gazdasági program kidolgozójának az a nyilatkozata, hogy a fehér ház az elnöki javaslatok megváltoztatását szolgáló törekvéseket úgy fogja értékelni, mint a kormányzati politika „szándékos szabotálását”.

a demokrata pártiak még nem készek a fehér házzal való frontális összeütközésre, ezért nyitva hagyják az ajtót a kompromisszum előtt. thomas o.neill, a képviselőház demokrata párti elnöke bejelentette, hogy új, ugynevezett alternatív adózási törvénytervezetet dolgoznak ki, és azt a kormányzat elé terjesztik.

rp fm pk

11.11 020681 2063

Nur

-.-

sk0019 4 230 mtik1022

1to-közgyűlés

genf, 1981. június 2. /mti/- szerdán genfben, a nemzetek palotájában megkezdte munkáját a nemzetközi munkaügyi szervezet /1to/ 67. közgyűlése. a három hétig tartó tanácskozássorozaton 141 ország kormányának, munkáltatói és munkavállalói szervezeteinek küldöttei vesznek részt. a magyar kormányt szigetvári istván munkaügyi miniszterhelyettes, a munkáltatókat martos istván, a medicor vezérigazgatója, a szakszervezeteket timmer józsef, a szot titkára képviseli.

a közgyűlés egyebek között tárgyal a csökkent munkaképességűek foglalkozási rehabilitációjáról, a fejlődő országok támogatásáról, a munkával kapcsolatos nemzetközi egyezmények és ajánlások végrehajtásáról.

a tanácskozások során megvizsgálják a munkavállalók és a munkáltatók közötti tárgyalások elősegítésének problémáját. a napirenden szerepel egy sor, a munkavédelemmel, munkaegészségüggyel és a munkakörülmények javításával összefüggő kérdés.

a közgyűlés résztvevői megvitatják a nemzetközi munkaügyi szervezet felépítése és eljárásai demokratizálásának kérdéseit, és új nemzetközi akcióprogramot dolgoznak ki a dél-afrikai fajüldözõ rendszer elleni küzdelemre.

bt/ fm pk

11.16 020681 1193

-.-

sk0020 4 230 mtik1023

francia választási kampány

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. június 2. /mti/ - 2760 jelölt indul a június 14-1 és 21-i francia választásokon a nemzetgyűlés 491 mandátumáért. a baloldaliak közül a francia kommunista párt minden választókörzetben indít jelöltet. csütörtökön a párizsi parc des princes stadionban georges marchais, a párt főtitkára mutatja be őket a franciáknak. a szocialisták a baloldali radikálisok mozgalmával és az egyesült szocialista párttal való megegyezés alapján választották ki jelöltjeiket. a volt kormánytöbbség 371 választókörzetben közös

Nuv

jelöltet indít, a többiekben csak a második fordulóra vonatkozik a kölcsönös visszalépés szabálya a legjobb helyzetben lévő jobboldali jelölt javára.

a nemzetgyűlési választás voltaképpen 491 egyidejű választási csatát jelent, mivel minden körzetben külön-külön döntenek a szavazók. ahol valamelyik jelölt már az első fordulón megszerzi a szavazatok abszolút többségét, ott befejeződik a küzdelem. egy héttel később a viszonylagos többség is elegendő. ezért sok függ a helyi körülményektől, a jelöltek személyiségétől, a második fordulóra létrejövő szövetségektől.

igy a választás előtti közvéleménykutatások országos számai nem vetíthetők ki mechanikusan a választási eredményekre, a nemzetgyűlés várható összetételére. tény azonban, hogy az ifop közvéleménykutató intézet vasárnapi felmérése után kedden a sofres tanulmánya is baloldali fölényt jósol. eszerint a szocialista párt a voksok 34, a kommunista párt 16,5, a szélsőbal 3 százalékát kapná meg. együttesen a baloldal 53,5 százalékra tenne szert, a környezetvédők 2, az udf 19,5, az rpr 22, az egyéb jobboldali mozgalmak 3 százalékra számíthatnának. a jobboldali le figaro, amely ezt a közvéleménykutatást közli, egész oldalas címében így kommentálja a szemében kedvezőtlen eredményt: „a közvélemény sokk-állapotban van.„

bd/jp fm pk

11.21 020681 1929

-.-

sk0021 4 230 mtik1024

Lengyelország

varsó, 1981. június 2. /mti/ - hétfőn plenáris ülést tartott a lemp varsói bizottsága. a vita résztvevői szerint a plénum - amely az utolsó ilyen tanácskozás volt a lemp varsói beszámolási-választási értekezlete előtt - „nem érte el a kívánt célt.„ számos felszólaló véleménye szerint ugyanis a tanácskozásra előkészített anyagok nem voltak elég konkrétak. a résztvevők közül többen konkrét döntések meghozatalát, a már sokszor felsorolt nehézségek tényleges elemzését, a következtetések levonását és operatív akcióprogram kidolgozását sürgették. ezzel kapcsolatban hangzottak el olyan vélemények, hogy a gazdasági válság mélyül, s ennek oka nemcsak a volt párt- és állami vezetés hibás döntéseiben, hanem a termelés mostani visszaesésében is keresendő.

Nuv

kül

- 18 -

1981.06.02.

a volt lengyel párt- és állami vezetés négy további tagjával folytatott beszélgetést az a bizottság, amelyet tadeusz grabskinak, a lemp pb tagjának, a kb titkárának vezetésével a tizedik plénumon hoztak létre a felelősség tisztázásának meggyorsítására.

kn/zsa pn pk

11.25 020681 1063

-.-

sk0022 4 260 mtik1025

pilinszky - the times

London, 1981. június 2. /mti/ - a londoni the times nekrológ rovata élén jelentette pilinszky jános költő halálát. pilinszkyt egy hét múlva várták cambridge-be a költészeti fesztiválra. a nekrológ a háború utáni magyar költészek egyik kiemelkedő alakjának nevezi pilinszkyt, aki 1946-ban trapéz és korlát című kiskötetével hívta fel magára a figyelmet. elmondja, hogy a háború utolsó évének, a koncentrációs táboroknak az iszonyata lett költészetének meghatározó élménye. „gyötrelmes erővel tud szólni az ember biológiai megaláztatásáról... - írja a the times. - költői nyelvét a formai csillogás mellőzéseként, szikár, szinte eszköztelenként jellemzi. - végül feleleveníti, hogy pilinszky többször járt Angliában, ahol nagy elismertségnek örvendett a kortárs költők között. 1976-ban jelent meg válogatott verseinek első angol nyelvű kötete ted hughes és csokits jános fordításában, majd 1978-ban grader címen jelent meg újabb angol nyelvű kötete peter jay fordításában. több ízben résztvett a londoni nemzetközi költészeti fesztiválon.

lb/zsa fm pk

11.32 020681 1092

Nun

-.-

kül

- 19 -

1981.06.02.

sk0023 4 230 mtik1026

Irán

teherán, 1981. június 2. /mti-reuter/afp/ - az iránban folyó belpolitikai harc legfrissebb fejleményei közül két esemény is kiemelkedően érintette baniszadr elnököt.

a khomeini ajatollah által március 16-án felállított különleges bizottság hétfőn hozott határozatában azzal vádolta baniszadr elnököt, hogy megszegte az alkotmányt és khomeini imám parancsait. a bizottság azért jutott erre a megállapításra, mert a belső harc éleződésekor khomeini nyugalomra, az egymás elleni politikai támadások beszüntetésére szólította fel az elnököt és ellenfeleit. ennek ellenére március ötödikén egy teheráni nagygyűlésen összecsapás volt baniszadr hívei és az iszlám fundamentalisták között. ugyanakkor - a bizottság szerint - az elnök, beszédeiben és sajtókonferenciáin, jelenleg is tovább folytatja a vitát.

a másik esemény, ami szintén támadási felületet nyújthat majd baniszadr ellenfeleinek, hogy vasárnap letartóztatták manutser masszudit, az elnök jogi tanácsadóját.

az ügyészség kedden jelentette be a hírt és döntését azzal indokolta, hogy masszudi belekeveredett több ember- és devizacsempészési ügybe, visszaélt jogkörével és közrejátszott bebörtönzött ellenforradalmi személyek megszöktesében.

baniszadr tanácsadójának lefogásával egyidőben 15 másik személyt is letartóztattak - közölte az ügyészség.

pc fm

12.27 020681 1363

de

-.-

sk0024 1 230 mtik1027

gromiko - mladenov

moszkva, 1981. június 2. /mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere kedden moszkvában megbeszélést folytatott petr mladenovval, a bolgár kommunista párt kb pb tagjával, a bolgár népköztársaság külügyminiszterével. mladenov hétfőn érkezett baráti látogatásra moszkvába.

1t pn

12.35 020681 0349

-.-

sk0025 4 230 mtik1028

ali - csucstalálkozó

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. június 2. /mti/ - kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter szerint szadat és begin csütörtöki találkozásának célja „megvizsgálni a térség békéje megvalósításának módozatait és ezen belül a libanoni békét, a megfogalmazás - emlékeztetnek rá megfigyelők - a hivatalos egyiptomi szóhasználatban az általános stratégiai egyeztetés szándékára utal.

ali nyilatkozatát, amely a külügyminiszter és a kairói látogatáson lévő izraeli parlamenti küldöttség hétfői találkozásánál hangzott el, kedden idézte az al ahram című félhivatalos lap.

igyekezőn semlegesnek beállítani egyiptom álláspontját a libanon körül kiéleződött izraeli-szíriai válság ügyében, ali „arab országok részvételét, javasolta a libanoni békefenntartó alakulatokban, hozzátéve, hogy az izraeli repülőgépeknek „tartózkodniuk kellene, a libanoni berepülésektől. /a békefenntartó erők, mint ismeretes, eredetileg arabközi alakulatokként kezdték meg tevékenységüket az 1975/76-os libanoni polgárháború után, és a szíriai alakulatok azután maradtak egyedül, hogy a konzervatív arab államok kivonták egységeiket./

a külügyminiszter másfelől kilátásba helyezte, hogy újra kezdik a tavaly nyáron felfüggesztett egyiptomi-izraeli tárgyalásokat arról, amit a camp david-i megállapodásokban az aláírók „palesztin önkormányzatnak, neveznek. ali - mint mondta - arra számít, hogy az „autonómia, -tárgyalások, sarm el-seikh, illetve az izraeli

választások után, ismét elkezdődnek. hozzátette, hogy ez a kérdés a csucstalálkozó egyik fő témája lesz.

az egyiptomi külügyminiszter érthető okokból tagadta, hogy szadat elnök csütörtöki találkozója begin izraeli kormányfővel beavatkozásnak minősül a hónap végén esedékes izraeli parlamenti választásokba. érvként arra emlékeztetett, hogy szadat néhány nappal később simon peresszel, az izraeli ellenzék vezetőjével is összejön.

rg/vs ng

12.56 020681 1974

-.-

sk0026 4 230 mtik1029

kiegészítés az mtik1011 számú hírünkhöz

berlin, 1981. június 2. /mti/ - az fdj kongresszus elé terjesztett jelentés külpolitikai részében hangsúlyozta a szocializmus ellen irányuló nagymérvű ideológiai aknamunkával, az antikommunista és szovjetellenes támadásokkal szembeni következetes fellépés szükségességét, majd felhívta a figyelmet egyes, az nszk-ban tapasztalható veszélyes jelenségekre, amelyek hol „az 1937-es határok között létező németország, jelszavával, hol pedig „össznémet, vagy „belnémet, köntösben bukkannak fel. „ezek nemcsak a háború utáni fejlődés realitását hamisítják meg, hanem nyílt revansizmust is jelentenek. aki azt kívánja, hogy az ndk ifjúsága komolyan vegye, annak tiszteletben kell tartania a német demokratikus köztársaság állampolgárságát, s abból kell kiindulnia, hogy német földön két, egymástól teljes mértékben független állam létezik. aki még mindig azzal próbálkozik az nszk-ban, hogy az állítólagos „minden németről való gondoskodás kötelességével, leplezze el ellenforradalmi szándékait, legyűrhetetlen akadályokba ütközik nálunk, - jelentette ki egon krenz.

ko/zsa pi

12.58 020681 1143

-.-

sk0027 4 230 mtik1030

Űrhajósok kitüntetése

moszkva, 1981. június 2. /mti/ - leonyid brezsnyev nyújtotta át kedden a kremlben leonyid popovnak és dimitru prunariunak, a szovjet-román közös űrrepülés két résztvevőjének azokat a magas szovjet kitüntetéseket, amelyeket a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége adományozott nekik a szozuz-40 űrhajón és a szozuz-szaljut űrkomplexumon végzett sikeres munkájuk elismeréseként. leonyid popov másodizben kapta meg a lenin rendet, s a szovjetunió hőse címet jelképező aranycsillagot. dimitru prunariut lenin renddel, a szovjetunió hőse címmel és az aranycsillaggal tüntették ki.

a kitüntetéseket átnyújtva leonyid brezsnyev méltatta a két űrhajós helytállását, megállapítva, hogy a szocialista országok minden közös űrprogramja újabb előrelépést jelent a tudomány, a technika, az emberi gondolkodás fejlődésében.

a kilenc, nemzetközi legénységgel végrehajtott űrutazást magában foglaló interkozmosz-program sikeréről szólva leonyid brezsnyev hangsúlyozta, hogy az a testvéri szocialista országok, az űrhajósok, tudósok, konstruktőrök, mérnökök, munkások, a világűr meghódításában résztvevő valamennyi ember közös eredménye.

leonyid brezsnyev végezetül a következőket mondotta: „valahányszor űrhajósokkal találkozom, mindig arra gondolok, hogy milyen sokra is képes az ember, s milyen fontos, hogy korlátlan alkotói lehetőségeit jó és békés célok szolgálatába állítsuk. mindenki számára ismeretes, hogy a huszadik század nagy tudományos eredményei közül nem mindegyik szolgálja az emberek javát. voltak köztük olyanok is, amelyek emberek százazreinek életét oltották ki. éppen ezért idejében gondoskodni kell arról, hogy a világűr ne váljék konfrontációk színhelyévé, hogy ne következhesse a világűr militarizálása. ismételten hangsúlyozni szeretném: a világűrnek békésnek, kizárólag békésnek kell maradnia.”

az ünnepség végén leonyid popov és dimitru prunariu meleg szavakkal mondtak köszönetet a magas kitüntetésekért.

it/zsa pi

13.00 020681 2007

-.-

sk0028 4 230 mtik1031

vietnami-thai tárgyalások

hanoi, 1981. június 2. /mti/ - szerdán vietnami-thaiföldi külügyminiszter-helyettesi tárgyalások kezdődnek rangoonban, burma fővárosában. az eszmecsere célját a hanoiiban kiadott hivatalos közlemény a kétoldali kapcsolatok javításában, a jobb kölcsönös megértésben jelölte meg.

a rangoonba induló thaiföldi külügyminiszter-helyettes hétfőn este sajtóértekezletet tartott a bangkoki repülőtéren. utja - mondotta - azzal is összefüggésben van, hogy - ugymond - bizonyos változásokat fedeztek fel a kambodzsával kapcsolatos vietnami állásfoglalásban. idézte nguyen co thach vietnami külügyminisztert, aki szerint „a kambodzsai helyzet visszafordíthatatlan”, a mondat - mint ismeretes - nem a vietnami csapatok jelenlétére, hanem a pol pot féle erők újbóli hatalomra kerülésére vonatkozik. a bangkoki külügyminiszter-helyettes azt is jelezte, hogy országa a rangooni találkozót az indokinaai országok és az asean-államok között már megindult regionális konzultációk egyikének tekinti.

a hivatalos thai állásfoglalások kettősségére utal a vna hétfői jelentése arról, hogy a bangkoki külügyminiszter visszautasította hanoi javaslatát, amely szerint vietnam kivonja kambodzsából csapatai egy részét, ha thaiföld elismeri a törvényes heng samrin kormányt. ez arról tanuskodik, kommentálják a hírt hanoiiban, hogy thaiföld kambodzsa-politikája, annak tengelye: a pol pot-féle tömeggyilkosok „törvényes kormányként”, való elismerése lényegében változatlan.

dp/zsa pi

13.12 020681 1515

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

rövid hírek

uj alelnök

quito, 1981. június 2. /taszsz/ - leon roldos aguiler a ügyvédet, a repülőszerecséttelenség áldozatává vált köztársasági elnök testvérét választották meg az ecuadori köztársaság alelnökének. az alkotmánynak megfelelően a köztársasági elnöki tisztet a korábbi alelnök, oswaldo hurtado vette át.

14.

kábitószercsempészek

belgrád, 1981. június 2. /mti/ - a belgrádi rendőrség közlése szerint az interpol közreműködésével kábitószercsempészbándát tettek ártalmatlanná a jugoszláv vámhatóságok és belügyi szervek. a banda élén mehmed ali karakafa török állampolgár állt, aki 9 jugoszláv állampolgár közreműködésével tevékenykedett. a csempészek a törökországból származó kábitószert négy, erre a célra átalakított renault-személygépkocsin bulgárián és jugoszlávián át az olaszországi triesztbe szállították, ahonnan az svájcba, sőt az egyesült államokba is eljutott. a csoport tagjainál letartóztatásukkor 16,5 kg heroint találtak, és eddigi vallomásaik szerint összesen csaknem másfél mázsa heroint juttattak el törökországból olaszországba.

éhségstrájk

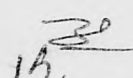

buenos aires, 1981. június 2. /taszsz/ - második hete éhségstrájkot folytat kilenc chilei diák, követelve a juntától, hogy hatálytalanítsa az egyetemekre vonatkozó nemrég bevezetett megtorló törvényt, távolítsa el az egyetemekről a biztonsági szolgálat ügynökeit és biztosítsa az oktatók és a diákok részvételét az egyetemi reformok kidolgozásában. a chilei hatóságok az elmúlt két hónapban mintegy 50 diákot száműztek a fővárosból.

ítéletek

tokió, 1981. június 2. /taszsz/ - egy dél-koreai katonai bíróság különböző időtartamu börtönbüntetésre ítélte a szöuli egyetem 5 hallgatóját, mert az elmúlt év decemberében kormányellenes megmozdulásokon vettek részt. a vád szerint az elítéltek a dél-koreai elnök lemondását követelő jelszavakat kiáltottak. a hatóságok hasonló vádakkal jelenleg 9 egyetem 44 diákja ellen folytatnak eljárást.

már-ti pi

13.21 020681 1980

14.

sk0030 4 230 mtik1033

fkp - szocialisták baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. június 2. /mti/ - a francia szocialista párt székházában kedden délelőtt megkezdődtek a hivatalos tárgyalások a szocialista párt és a francia kommunista párt küldöttségei között. a kommunista delegációt georges marchais, a párt főtitkára, a szocialistát lionel jospin első titkár vezeti.

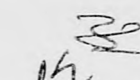

az fkp küldöttségének tagjai: charles fiterman, andré lajoinie, guy hermier, maxime gremetz, philippe herzog, madeleine vincent és paul laurent. a szocialista küldöttséget jean poperen és a párt további hat vezetője alkotja.

a tárgyalásoknak nincs hivatalos napirendje, témája viszont jól ismert: francois mitterrand választási győzelme után, amelyhez hozzájárult a négy és félmillió kommunista szavazó is, lehetséges-e a megállapodás a közös kormányzásról, illetve ilyen megállapodás híján a nemzetgyűlési választásokon a jobb helyzetben levő baloldali jelölt javára való kölcsönös visszalépésről.

a szocialista vezetők előzetes nyilatkozataikban a kormányzási megállapodást attól tették függővé, létrejön-e megegyezés a szocialista álláspontról kiindulva a megvalósítandó társadalmi reformok üteméről, módjáról, hatóköréről, illetve olyan kérdésekben, mint afganisztán, a középhatótávolságu rakéták európai telepítése. a kommunista politikusok nyilatkozataikban azt emelték ki, hogy nem a két párt egyesüléséről van szó és a nézeteltérések, eltérő elemzések nem jelentenek okot arra, hogy lemondjanak a franciák számára szükséges változások közös megvalósításáról. a párt - mutattak rá többiben is - kész vállalni a felelősséget a nemzet életének minden szintjén, beleértve a kormányt is.

bd/dm ng

13.37 020681 1702

14.

sk0031 4 230 mtik1034

rahman temetése

dacca, 1981. június 2. /reuter/ - kedden daccában teljes állami és katonai tiszteletadással temették el a szombaton meggyilkolt ziaur rahman bangladesi elnököt.

a több százezer ember részvételével kora délelőtt megrendezett gyászszertartás után az elnök holttestét a parlament épülete mellett létesített temetkezőhelyen, 21 ágyú dízsor tüze mellett, helyezték örök nyugalomra.

a temetésen jelen voltak a kormány, a parlament, valamint a diplomáciai testület tagjai, és a három haderőnem vezetői tisztelegéssel vettek végső búcsút, amikor a nemzeti lobogóba csavart koporsót a sirba tették.

pc ng

13.50 020681 0644

sk0032 4 230 mtik1035

thai földi, kínai provokációk

hanói, 1981. június 2. /mti/ - thairföld május utolsó harmadában 12 ízben sértette meg kambodzsa légterét, 177 alkalommal pedig ágyuzta a szomszédos ország határmenti területeit. a phnom penh-ben közzétett hivatalos jelentés ennek kapcsán rámutat, hogy különösen súlyos incidenst provokáltak május 29-én thairföldi hadihajók, amelyek 6-8 mérföldnyire behatolva kambodzsa területi vizeire fegyveres helikopter támogatásával lőtték koh kong sziget északnyugati-délnyugati partvidékét. a sziget védői viszonzták a tüzet és visszaverték a támadókat.

xxx

new york, 1981. június 2. /taszsz/ - a vietnami szocialista köztársaság állandó ensz képvisellete az ensz székhelyén sajtókiadványt tett közzé, amely beszámol arról, hogy a kínai

csapatok tüzérségi és aknatus alá vették lang son, ha tien, hoang tien son, quang ninh vietnami tartományokat. a dokumentum rámutat, hogy a barbár akció következtében polgári objektumok, köztük iskolák, valamint termőterületek semmisültek meg.

dp/zsa ur pi

13.56 020681 1046

sk0033 4 230 mtik1036

amin - the guardian

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

london, 1981. június 2. /mti/ - idi amin, uganda egykori véreskezű diktátora szaud-arábiai rejtékhelyéről telefonált a the guardian című angol lap londoni szerkesztőségébe és azzal kérkedett, hogy hozzá híj ugandai csapatok már közel járnak a fővároshoz, kampalához, és egy „kilenc-kilenc”, fedőnevű parancsnok vezetése alatt állnak. amin később, a the guardian kérésére, egy dzsiddai szállodában találkozott a lap ottani tudósítójával. hosszú fehér, hagyományos szaudi öltözetet viselt, két kisgyermek volt vele, és gépkocsiját a szaudi biztonsági szolgálat emberei kísérték a szállodáig.

az egykori ugandai diktátor nagyon idegesen viselkedett, rövid idő múlva távozott, és nem engedte magát lefényképezni. azt állította, hogy a felső-nilus nyugati vidékén több csapatot híj maradt hozzá és el akarja foglalni az ugandai fővárost, ezek az alakulatok csak a látszat kedvéért, az ő biztatására tagadták meg őt.

amin 1980. elején érkezett első rejtékhelyéről, libiából szaud-arábiába. emberei korábban is telefonáltak már a nyugati sajtó afrikai tudósítóinak fantasztikus katonai sikerekről. „információik”, közül azonban egyetlen egy sem bizonyult igaznak. most történt meg először, hogy amin személyesen felhívta egy angol lap szerkesztőségét. a londonban működő kelet-európai sajtótudósítók körében senki sem hallott még az általa „kilenc-kilenc”-nek nevezett parancsnokról, akinek az igazi neve állítólag jacob agriga lenne.

lb/jp ng

14.10 020681 1547

sk0034 4 230 mtik1037

kreisky - szovjet javaslat

bécs, 1981. június 2. /mti/ - dr. bruno kreisky osztrák kancellár kedden a kormányülést követő szokásos sajtóértekezleten libanon kérdéssel foglalkozva üdvözölte leonyid brezsnyevnek a közel-keleti válság megoldását célzó nemzetközi konferencia összehívására tett javaslatát. az osztrák kormányfő kijelentette, hogy tekintettel a közel-keleti helyzet egészének, azon belül is jelenleg a libanoni válságnak a súlyos voltára - minden konferencia, szót értés nagy segítségét jelenthet a háború megelőzése szempontjából. ebben a vonatkozásban kreisky elismeréssel szölt az amerikai elnök közvetítő próbálkozásairól is.

kijelentette ugyanakkor, hogy begin izraeli miniszterelnök libanonmal kapcsolatos politikája - figyelembe véve a rendkívül feszült helyzetet - „nem éppen előremutató,..”

sz/dm ng

14.13 020681 0851

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

spanyolország - egk

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti

madrid, 1981. június 2. /mti/ - nyilvánosan is kifejezésre juttatta jose pedro perez-llorca külügyminiszter a spanyol kormány türelmetlenségét és elégedetlenségét a közös piaci belépésről folyó tárgyalások elhúzódása miatt. a spanyol külügyminiszter hétfőn este az európa-parlament és a spanyol törvényhozás küldöttségeinek madridban tartott találkozásán elhangzott felszólalásában kifejtette: nem lehet elhalasztani spanyolország csatlakozását a közös piachoz az európai közösségek mély válságának megoldásáig vagy olyan, az államok életében rendszeresen jelentkező tények miatt, mint például a választások a közösség egyik vagy másik tagországában. perez llorca azt követelte, hogy spanyolország már a belépés előtt vehessen részt a mezőgazdasági közös piac problémáinak megoldásáról az egk-ban folyó tárgyalásokon. végül azt hangoztatta, hogy nincsen szükség szépen hangzó nyilatkozatokra a spanyol belépés támogatásáról, ha a támogatás szándéka nem nyilatkozik meg a konkrét tárgyalások tényeiben.

ede
15.25

lorenzo natali, az európai közösségek bizottságának alelnöke válaszában kielégítőnek mondotta a tárgyalások menetét. kifogásolta, hogy spanyol részről késtekednek bevezetni a közös piac valamennyi tagállamában alkalmazott értéknövekedési adót, és a közösség szabályaival összeegyeztethetetlennek minősítette azt a követelést, hogy a spanyolok már a belépés előtt részt vehessenek a közös piac belső problémáinak megoldásában.

leh/vs ng

14.26 020681 1533

-.-

sk0036 4 230 mtik1040

genscher - cheysson

bonn, 1981. június 2. /mti/ - kedden bonnban megbeszélések kezdődtek hans-dietrich genscher nyugatnémet és claude cheysson francia külügyminiszter között. a francia diplomácia új vezetője néhány óráos bemutatkozó látogatásra érkezett az nszk fővárosába. bonni hivatalos körökben különös fontosságot tulajdonítanak a találkozásnak, amelyen nemcsak a kétoldalú kapcsolatok jövőjéről lesz szó, hanem fontos „atlanti kérdésekről, is. cheysson néhány nap múlva washingtonba utazik, hogy felvegye a személyes kapcsolatokat a reagan-kormány tagjaival.

or/vs ng

14.36 020681 0595

-.-

sk0037 4 230 mtik1041

fortani - 2

róma, 1981. június 2. /mti/ - fortani kijelölt miniszterelnök kedden délután befejezte az új kormány megalakításáról folytatott előzetes tárgyalásait a pártok vezetőivel. a kereszténydemokrata politikai most megvárja, milyen választ ad javaslataira a tervezett koalíció többi pártja: a szocialisták, a republikánusok és a szociáldemokraták. rómaiban bizonytalanak tartják, vajon vállalkozását siker koronázza-e.

ede
15.25

kedd délelőtti konzultációi során az egyik kisebb politikai formáció vezetője egyenesen „jó nyaralást”, kívánt neki. a szocialisták szerdára ígért válasza előtt az oszp lapja, az avanti, kedden „egy helyben topogásról”, irt. a republikánus párt sürgette a „p-2”, mielőbbi jogérvényes feloszlátását is és a „közkerülésök javítását.”

Lapértesülések szerint forlani azt tervezi, hogy visszaadja megbízatását pertini köztársasági elnöknek, ha a szocialisták nem volnának hajlandók koalíciót alakítani az ő irányításával.

se/dm ng

14.43 020681 0987

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

izrael - területek /1. rész/

hilu amma, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. június 2. /mti/ - mint röviden már hirt adtunk róla, a begin-kormány döntése értelmében még a június 30-i választások előtt két újabb izraeli település alapjait rakják le a ciszjordániai jerikó közelében. a jeruzsálemi rádió tudósítója úgy értesült, hogy a súlyos gazdasági gondok ellenére a pénzügyminisztérium 15 millió sekkelt /csaknem 2 millió dollárt/ szán az építkezés finanszírozására. /egyébiránt tel aviv az amerikai kormányzattól évente rendszeresen befolyó 785 millió dolláros gazdasági segélynek csaknem a felét a telepítési program megvalósítására használja fel./ a holt-ten ger partján fekvő jerikó közelében eddig három izraeli kolónia épült fel, a két újabb zsidó faluval gyakorlatilag gyűrü létesül az arab város körül.

izrael, hétfőn nagyszabású rendezvénysorozattal ünnepelte az 1967-es háboruban elfoglalt arab jeruzsálem de facto bekebelezésének 14. évfordulóját. jichak samir külügyminiszter ez alkalomból ismét leszögezte, hogy tel aviv örökösnek tekinti a két városrész újraegyesítését, és sosem fogja feladni szuverenitását kelet-jeruzsálem felett. noha izrael 1967 júniusában hozott önkényes döntését az ensz határozatai törvénytelennek minősítették, a knesszet tavaly júliusban törvénybe iktatta a két városrész egyesítését, és jeruzsálemet jogilag is izrael fővárossá nyilvánította.

de 10. 14

a jeruzsálemi ünnepekkel egyidőben a ciszjordániai nablusz és bir zeit diákjai zsidó terroristák palesztin-ellenes merényletsorozatának első évfordulójáról emlékeztek meg. 1980. június 2-án a nabluszi és a ramallahi polgármester egész életére rokkanttá vált „ismeretlen tettesek”, pokolgépes merénylete következtében. az évfordulón rendezett diáktüntetések a katonai kormányzat rendfenntartó alakulatai könnygáz-bombákkal oszlatták szét. /folyt./

hf/vs ng

15.17 020681 1886

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

izrael - területek /2. rész/

a golánon élő druzok öt vezetőjét hétfőn bírósági ítélet nélkül három hónapra bebörtönözték. az izraeli hatóságok szerint a letartóztatottak „a megszállás ellen bujtogatták a lakosságot”,; azt tanácsolták ugyanis, hogy utasítsák vissza a katonai kormányzat által felajánlott izraeli személyazonossági igazolványokat. a sziriától 1967-ben elfoglalt golánon élő több mint 10 ezer druz körében tel aviv intenzív kampányt folytat annak érdekében, hogy „önkéntes alapon”, folyamodjanak izraeli személyazonossági igazolványért. a begin-kormány számításai szerint ezzel hosszabb távon előkészíthetik a talajt a sziriához tartozó terület későbbi „törvényes”, bekebelezéséhez.

az eleinte sikeresnek indult akció a közelmúltban a druz arabok egyre nyilvánvalóbb ellenállásán megfeneklett. a druzok vezetője a minap magát begin miniszterelnököt kérte fel, hogy vessen véget a katonai hatóságok „tulbuzgóságának”,; az izraeli sajtó jelentése szerint a tel aviv iránt lojálisnak kikiáltott druzok arról panaszkodnak, hogy a megszálló hatóságok a legkülönbélebb adminisztratív intézkedésekkel próbálják együttműködésre „ösztönözni”, a sziriái állampolgárságu druzokat: aki vonakodik elfogadni az izraeli személyazonossági igazolványt, annak házában kikapcsolják az áramszolgáltatást, vagy bevonják korábban kiadott telekvásárlási engedélyét.

hf/vs ng

15.24 020681 1397

de 10. 14

-.-

sk0040 4 230 mtik1044

p-2 ügy

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. június 2. /mti/ - a p-2 ügyben nyomozó vizsgálóbírák bírák arra utaló dokumentumok birtokába jutottak, hogy a jobboldali illegális hatalmi szervezet közvetlenül kapott információkat az 1978-ban átszervezett új olasz katonai titkosszolgálatról, a sismi-től - jelentették kedden az olasz lapok.

A 1. unitá, teljesen megbízható forrást idézve úgy értesült, hogy a sismi legfelső szinten kapcsolódott a p-2-höz: giuseppe santovito tábornok révén, akinek neve szerepel a szervezet nyilvánosságra hozott tagnévsorán. A lap tudni véli, hogy domenico sica főügyész-helyettes ki akarja hallgatni santovito tábornokot, akit a minap küldtek kényszer-szabadságra.

A p-2 a pápa után is kémkedett - közölte vanni nistico, az olasz szocialista párt központi bizottságának volt sajtófőnöke kihallgatása után. nistico elismerte, hogy maga is tagja volt a p-2-nek. elmondta: gelli, a szervezet főnöke fényképeket mutatott neki II. János pápáról mosdás és öltözködés közben. /a felvételeket természetesen a pápa tudtán kívül készítették ismeretlenek./

A la repubblica tudni véli, hogy a gelli-féle titkos archivumban aldo moro elrablására és meggyilkolására vonatkozó iratokat is találtak. a főügyész-helyettes „perdöntően fontosnak”, nevezte a talált anyagot.

az ügyész kihallgatta francesco siniscalchit, a szabadkőműves páholy volt tagját, aki gellivel közvetlen kapcsolatban állott. siniscalchi úgy nyilatkozott, hogy a p-2 lista nem teljes, viszont az eddig nyilvánosságra hozott nevek birtokosai valamennyien tagjai voltak a párhuzamos árnyékhatalmi szervezetnek.

az olasz kommunista párt képviselőházi csoportja törvényjavaslatot terjesztett elő arról, hogy létesítsenek parlamenti bizottságot a p-2 ügy teljes hátterének és összefüggéseinek kivizsgálására.

se/vs ng

15.33 020681 1875

10.14

-.-

sk0041 4 230 mtik1045

habib - begin /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

Washington, 1981. június 2. /mti/ - „habib briliáns elme, akit igen nagyra becsülök, de aki eddig az égvilágon semmit sem ért el,, - jelentette ki a cbs televízióban kedden reggel begin izraeli kormányfő reagan elnök különleges megbízottjáról.

begin leszögezte, hogy „valamiféle határt kell szabni habib küldetésének,, ovakodott azonban attól, hogy ezt a határt megjelölje. „van még türelmünk,, - közölte, és még arra sem volt hajlandó válaszolni, vajon napokban, hetekben vagy akár hónapokban látja az amerikai közvetítési lehetőségek időbeli határát, amelyen túl izraelnek szerinte „cselekednie kell,,.

begin, akit a cbs jeruzsálemben szólaltatott meg, azzal kérkedett, hogy izrael „két óra alatt képes megsemmisíteni,, a libanonban elhelyezett szíriai légvédelmi rakétákat, és „szükségesnek,, mondotta az izraeli felderítő repülések folytatását libanon felett. mint az amerikai tévétársaság kommentátora később megjegyezte, begin egész nyilatkozata azt célozta, hogy hetekkel a választások előtt önbizalommal teli, határozott, de ugyanakkor felelősségtudó és a béke mellett elkötelezett politikai személyiségnek tűnjék.

arra a kérdésre válaszolva, hogy csütörtökön milyen céllal találkozik szadat egyiptomi elnökkel, begin csak a legnagyobb általánosságokban válaszolt. nemzetközi és regionális „sőt kétoldalú kérdéseket is,, megvitatnak - mondta. érezhetően azt tartotta legfontosabbnak, és erre is helyezte a hangsúlyt, hogy „szadat pillanatok alatt beleegyezett a találkozóba,,. /folyt./

br/vs ng

15.55 020681 1618

-.-

sk0042 4 230 mtik1046

habib - begin /2. rész/

habib missziója, miközben begin számára miniszterelnöki pozíciója megőrzésének fontos eszközévé válhat, a libanoni válság megoldására továbbra is alkalmatlannak látszik. a the new york times keddi számának első oldalán arról számol be, hogy szíria állítólag elutasított mindenféle izraeli és amerikai eredetű tervezetet. állítólag ez tette szükségessé az egyesült államok próbálkozását szaud-arábia bevonására. fehér-házi források szerint „szaud-arábia beleegyezett, hogy nagyobb diplomáciai aktivitást vállal, miután habib elmagyarázta, hogy szíria azért nem reagált elképzeléseire, mert hafez asszad úgy vélte, az egyesült államok túlságosan közeli szövetségese izraelnek,„.

br/vs ng

16.04 020681 0734

-.-

sk0043 4 230 mtik1047

közel-kelet - 2. /1. rész/

beirut/bagdad/dzsidda, 1981. június 2. /ap/up1/afp/reuter/dpa/ - az izraeli légierő gépei kedden a déli órákban bombázták a palesztinai ellenállási mozgalom dél-libanoni állásait. a wafa palesztin hírügynökség jelentése szerint az izraeli harci gépek tyr kikötővárostól 13 kilométerrel északra hajtották végre támadásukat. hat napon belül másodszor fordult elő, hogy az izraeli légierő palesztin állásokat bombázott.

kedden zahle körzetében kiujultak a harcok a libanoni jobboldali fegyveresek és az arabközi békefenntartó erők szíriai alakulatai között. a szemben álló felek ágyúkkal, aknavetőkkel lötték egymást és harckocsikat is bevetettek. a lövedékek a lakónegyedekben robbantak, találat ért több kórházat és üzemet is.

beirutban a jobboldali fegyveresek és a szíriai békefenntartó erők aknavetőkkel és rakétákkal lötték egymást.

az iszlám konferencia bagdadban folyó 12. külügyminiszteri értekezletének résztvevői hétfőn éjszaka egyhangúlag támogatást ígértek szíriának izraellel szemben, ha a libanoni válság egy újabb háborút idézne elő a közel-keleten. habib satti, az iszlám konferencia szervezetének főtitkára beszédében elmondotta:

de
171

amennyiben izrael libanonban folytatja támadásait a szíriai erők vagy a palesztin ellenállási mozgalom harcosai ellen, ez katasztrófhához vezethet a közel-keleti térségben. utalt arra, hogy izrael libanoni támadó és terjeszkedő politikája az egész világ békéjét veszélyeztetheti.

az izraeli sajtó kedden nyilvánosságra hozta azoknak az üzeneteknek a tartalmát, amelyeket alexander haig amerikai külügyminiszter és philip habib, az amerikai elnök közel-keleti különmegbízottja küldött menahem begin izraeli miniszterelnöknek. az üzeneteket pénteken, illetve szombaton samuel lewis, az egyesült államok izraeli nagykövete adta át beginnek. az izraeli sajtó szerint haig üzenetében „erőteljesen bírálta,„ hogy az izraeli hadsereg libanoni palesztin állásokat támadott egy nappal azután, hogy habib elutazott a térségből. a „jerusalem post,„ című izraeli lap szerint haignek nem elvben volt kifogása a támadások ellen, hanem csupán „azok erősségét és időpontját nem tartotta megfelelőnek,„. habib arra kérte izraelt, hogy mérsékelje magát és „ne hátráltassa,„ az amerikai megbízott „küldetését,„ mint ismeretes, az izraeli hadsereg vezérkari főnöke hétfőn közölte, hogy izrael folytatja támadásait a palesztin ellenállás dél-libanoni állásai ellen, begin pedig azzal kérkedett, hogy izrael két óra alatt el tudná pusztítani a libanonban felállított szíriai légvédelmi rakétákat. /folyt./

lp ng

16.16 020681 2610

-.-

sk0044 4 230 mtik1048

közel-kelet - 2 /2. rész/

abdel halim khaddam szíriai külügyminiszter kedden rövid látogatásra szaud-arábiába érkezett. a szíriai diplomácia vezetője a szaud-arábiai kormány tagjaival tárgyal és átadja hafez asszad szíriai államfő levelét khaled ibn abdul aziz királynak.

lp ng

16.18 020681 0300

de
171

-.-

sk0045 4 230 mtik1049

mladenov - sajtóértekezlet

moszkva, 1981. június 2. /mti/ - andrej gromiko szovjet külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseinek befejeztével nemzetközi sajtóértekezletet tartott petr mladenov bolgár külügyminiszter, mladenov, aki a szovjet kormány meghívására érkezett hétfő délután baráti látogatásra a szovjet fővárosba, hangsúlyozta: a szovjet-bolgár külügyminiszteri megbeszélés jelentőségét fokozta az a körülmény, hogy az szkp xxvi., illetve a bkp xii. kongresszusa után ez volt az első ilyen magas szintű találkozó.

a bolgár külügyminiszter leszögezte: a megbeszélés gromiko külügyminiszterrel a két ország közti kapcsolatok hagyományainak megfelelően ezuttal is a testvéri barátság és a teljes egyetértés légkörében ment végbe. a bolgár kommunisták, amint ezt a párt xii. kongresszusán is kifejezésre juttatták, teljes mértékben támogatják mindazokat a szovjet békekezdeményezéseket, amelyek célja az enyhülés folyamatának fenntartása és helyreállítása, a leszerelés megvalósítása, valamennyi nép számára a béke és biztonság szavatolása. a most véget ért megbeszéléseken a bolgár külügyminiszter - amint erről sajtóértekezleten az újságírókat tájékoztatta - ismét megerősítette kormányának azt az álláspontját, miszerint korunk kulcskérdéseiről a szovjet javaslatoknak megfelelően tárgyalásokat kell folytatni. hangsúlyozta: a bolgár népköztársaság kormánya elkötelezte magát a béke politikája mellett, s e politika alappillére a szovjetunióhoz fűződő barátság, az együttműködés a szovjetunióval és a szocialista közösség más országaival. egy kérdésre válaszolva mladenov kijelentette: a bolgár kommunisták remélik, hogy a lengyel testvérpárt megtalálja a kiutat a jelenlegi válságból.

embargó: feloldásig

moszkvai baráti látogatásáról petr mladenov kedden este hazautazott. a mvukovói repülőtéren a vendéget andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, szovjet külügyminiszter és több más hivatalos személy bucsuztatta.

sj/so kd

16.28 020681 1999

del
17

sk0046 4 300 mtik1053

bahr-moszkva

bonn, 1981. június 2. /mti/ - bonnban kedden bejelentették, hogy június 10-en moszkvaba utazik egon bahr a nyugatnemet szociáldemokrata párt kül-es biztonságpolitikai szakértője. megbeszélésein egyebek között előkészíti willy brandt spd-elnök közelgő szovjetunióbeli látogatását. brandt leonyid brezsnyev szovjet államfő, az szkp kb főtitkárának meghívására érkezik majd moszkvaba.

bahr június 12-en csatlakozik a nemzetközi leszerelési bizottság üléséhez, amely olof palme svéd szociáldemokrata vezető elnökletevel kerül sorra a szovjet fővárosban.

or

16.33 020681 0594

-.-

sk0047 4 300 mtik1051

tajvan /2.rész/

a beijing review című pekingi hetilap most megjelent számában elítéli az amerikai kongresszus külügyi bizottsága ázsiai és csendes-óceáni albizottságában lezajlott „tajvan-vitát”, amelynek résztvevői nyíltan állást foglaltak a „két kina”, politika fenntartása mellett, helyeselték a tajvanra irányuló amerikai fegyverszállítások folytatását, sőt, állást foglaltak a diplomáciai kapcsolatok visszaállítása mellett az egyesült államok és tajvan között. a hetilap arra a következtetésre jut, hogy a jelek szerint bizonyos amerikai vezető körök továbbra is az egyesült államok „protektorátusának”, tekintik tajvant.

éb/dj kd

16.34 020681 0664

del
17

sk0048 4 230 mtik1052

feszültség sri lankában

colombo, 1981. június 2. /taszsz/ - rendkívül kiéleződött a helyzet sri lanka északi részén, ahol a lakosság nagy része a tamil nemzeti kisebbséghez tartozik. a helyi önkormányzati szervezetek történelmi választásokat megelőző kampány során gyakran vezetett összetűzéshez az önálló tamil állam megalapítását követelő jelszó. jaffna városában megölték a hatalmon lévő egyesült nemzeti párt jelöltjét és gyilkosság áldozata lett három rendőr is. a város fontosabb pontjait a fegyveres erők alakulata ellenőrzik. ugyancsak katonaság őrzi a kormány tagjainak colombói otthonait.

dzsajevardene államfő az összes politikai pártokat a helyzet normalizálásának előmozdítására szólította fel.

sa ng

16.36 020681 0737

-.-

sk0049 4 300 mtik1050

tajvan /1.rész/

peking, 1981. június 2. /mti/ - haig amerikai külügyminiszter közelgő pekingi látogatása előtt a kínai sajtóban fokozódik a bíráló hang az egyesült államok vezető köreiből tapasztalható tajvan-parti megnyilatkozások ellen.

a kuangming zsipao című lapban megjelent kommentár élesen bírálja az egyesült államok és tajvan kapcsolatait szabályozó törvényt. egyebek között rámutat, hogy ez a törvény önmagában véve nyílt beavatkozás kina belügyeibe, lehetővé teszi, hogy az egyesült államok folytassa tajvanra irányuló fegyverszállításait, önálló államként kezelje tajvant és ezáltal állást foglal a „két kina,, idejétkelt politika mellett. a kínai kommentár szerint a szóban forgó törvény megsérti a kínai-amerikai kapcsolatok rendezéséről aláírt megállapodásokat és nyilvánvalóan akadályozza, sőt aláássa a kapcsolatok zökkenőmentes fejlődését az egyesült államok és kina között. a fegyverszállításokkal az egyesült államok akadályozza kina és tajvan békés újraegyesítését, és ezzel kárt okoz a béke és a biztonság ügyének a csendes-óceán nyugati térségében. holott amerikai vezető köröknek tisztában kellene lenniük azzal, hogy a kínai-amerikai kapcsolatok globális stratégiai jellegűek és mint ilyenek, jelentős szerepet játszanak a „szovjet kihívás,, ellensúlyozásában.

Al
1A

a kommentár hangoztatja, hogy sem az egyesült államok elnökének, sem az amerikai kongresszusnak nincs joga ahhoz, hogy meghatározza tajvan jövőjét és semmi köze az ugynevezett tajvani kérdés megoldásához. a tajvani kérdés rendezése kina kizárólagos belügye és kina egyetlen külföldi ország felé sem kötelezheti el magát ebben a kérdésben. /folyt./

éb/dj kd

16.38 020681 1674

-.-

sk0051 4 230 mtik1054

francia atomkísérletek

párizs, 1981. június 2. /mti/ - charles hernu, az új francia hadügyminiszter kedden bejelentette, hogy folytatják a csendes-óceáni mururoa korallzátonyon a francia atomkísérleteket. a döntést négy nappal azután közölték, hogy a miniszter „a kérdés áttanulmányozása végett,, felfüggesztette a kísérleteket. a keddi bejelentésre a köztársasági elnökkel, françois mitterrand-nal tartott tanácskozás után került sor.

Ri
18 20

a kísérletek természetéről a francia hadügyminisztérium nem közölt semmit. párizs általában se meg nem erősíti, se meg nem cáfolja az atomkísérletek megtörténtét bejelentő, rendszerint a kísérleti térséggel szomszédos országokból eredő bejelentéseket.

a tavalyi kísérletsorozatban a francia tengeralattjárók m-4 rakétájának robbanófej-fürtjét próbálták ki. a csendes-óceáni atomkísérleti központban tanulmányozták a francia neutronfegyver kifejlesztésének lehetőségét is. giscard d,estaing volt elnök korábban úgy nyilatkozott, arról, hogy felveszik-e a francia arzenálba, később születik majd döntés. a választási kampány során hermu fenntartásait hangoztatta a neutronfegyverrel kapcsolatban és mitterrand sem támogatta annak kifejlesztését. a kérdésben mitterrand megválasztása óta azonban nem volt hivatalos állásfoglalás.

az atomkísérletek folytatásának egyik következménye: megfosztja a volt többséget attól a választási érvtől, hogy az új szocialistapárti kormány veszélyezteti franciaország katonai programját. brice Lalonde, a környezetvédők vezetője viszont, aki jelölt volt az elnökválasztáson, azonnal magyarázatot kért a kormánytól és kifejezte reményét, hogy mitterrandék nem fognak neutronfegyvert kipróbálni és a csendes-óceán atomfegyvermentesítéséért szállnak sikra.

bd/hi ha bs

17.38 020681 1772

-.-

sk0052 1 230 mtik1055

a szerkesztőségek figyelemébe:

mai mtik1011 sz. hírünk /fdj-kongresszus/ 1.bek.1.sorában a szöveg helyesen:

több mint 3000 küldött

részvételével.....

f1

17.42 020681 0224

fi

20

-.-

sk0053 4 230 mtik1056

a szerkesztőségek figyelemébe

kérjük a mai mtik1027./gromiko - mladenov / anyagunk végére hozzáfűzni:

„andrej gromiko kedden ebédet adott petr mladenov tiszteletére. az ebéden a két külügyminiszter pohárköszöntőt mondott.„

az ugyancsak mai mtik1049./mladenov - sajtóértekeztet/ anyagunk utolsó részének / az elutazásnak /

embargóját ezennel feloldjuk!!!!

ht bs

17.51 020681 0434

-.-

sk0054 4 230 mtik1057

cheysson - nszk

sénder istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. június 2./mti/ - első külföldi útján kedden bomban tárgyalt claude cheysson francia külügyminiszter. a francia-nyugatnémet kapcsolatoknak a schmidt-kormány kiemelt jelentőséget tulajdonít. erre mutat az is, hogy a programtól eltérően a kancellár is fogadta a francia vendéget és csaknem egy óras négy szemközti megbeszélést folytatott vele.

cheysson és genscher nyugatnémet külügyminiszter tárgyalásain a kétoldalu kapcsolatok magasszintű folytatásáról, az atlanti szövetség problémáiról és a harmadik világról volt szó. közös sajtóértekeztetjükön kitűnt, hogy francia részről a bomhoz fűződő viszonyt fontosnak tekintik, de ez nem szorítja háttérbe párizs külpolitikájának más vonásait, amint az időnként giscard d,estaing elnöksége idején történt. cheysson utalt arra, hogy a kétoldalu kapcsolatokat az általános európai, illetve az atlanti viszony részeként kell tekinteni.

fi
AS
ho

behatóan foglalkoztak a reagan-kormány politikájával. cheysson a héten washingtonba utazik, hogy személyesen is megismerkedjék amerikai kollégájával. az amerikai kormány politikai tervei játszották a fő szerepet cheysson és schmidt megbeszélésén is.

a francia külügyminiszter bonnban is hangulyozta, hogy országa fokozni kívánja tevékenységét a fejlődő országokban, különösen a közel-keleten, ahol egyfajta diplomáciai offenzívát indít.

a sajtóértekezleten elhangzott, hogy a két fél „egyetért az alapvető külpolitikai kérdésekben,„ megfigyelők szerint a megfogalmazás arra enged következtetni, hogy számos rész-problémát illetően eltér a bonni szociál-liberális és a párizsi szocialistapárti vezetés véleménye.

or ha

17.56 020681 1717

-.-

sk0055 4 300 mtik1058

usa - szovjetunió /1.rész/

washington, 1981. június 2. /mti/ - most van a tárgyalások ideje a szovjetunióval - szögezte le a the new york times hétfői számában richard j. barnet, az amerikai politikai tanulmányok intézetének főmunkatársa. realisabb, józanabb gondolkodásra sürgette az egyesült államok vezetőit, akik „a szovjet magatartástól,„ akarják függővé tenni a kelet-nyugati tárgyalások folytatását. az intézet, a polgári-liberális gondolkodás egyik központja, a választási kampány idején és azóta is a jobboldal támadásainak keresztjében áll.

barnet szerint washingtonnak a kelet-nyugati tárgyalások megnyitásával kapcsolatban két dologra kell tekintettel lennie. az egyik, hogy nem tárgyalhat a szovjetunióval, ha közben becsmérlő nyilatkozatokat tesz annak vezetőiről, mint ronald reagan tette első elnöki sajtókonferenciáján. „erre nem volt példa, az egyesült államok kormánya nem folyamodott ilyen taktikához még john foster duttes külügyminiszter idején sem „.

a másik probléma, hogy az egyesült államok az erő helyzetéből kíván tárgyalni, de semmiféle biztosítéka nincs, hogy ezt a helyzetet képes megteremteni.

Fi K. 40

barnet szembehelezkedik haig amerikai külügyminiszternek a szovjetunió állítólagos „hanyatlásáról,„ szóló elméletével. „a jövő politikai erőviszonyainak kiszámítása igen nehéz feladat,„ - írja. a reagan-kormányzat az európai szövetségek nyomására hozzájárult a hadszíntéri hadászati nukleáris fegyverek korlátozásáról szóló tárgyalások megkezdéséhez. világos azonban, hogy nem siet ezzel. az amerikai politika ki nem mondott számítása arra épül, hogy új erődemonstráció után jobb feltételeket érhet el egy fegyverzetkorlátozási egyezményben. ám ha a fegyverkezési hajszát történetét figyelembe vesszük, ez a számítás teljesen hibás, - állapítja meg. /folyt./

br/dj ha

18.02 020681 1839

-.-

sk0056 4 300 mtik1059

usa - szovjetunió /2.rész/

„az oroszok jobban tudják, mint a legtöbb amerikai, hogy az általunk elköltendő extra milliárdok nagyon csekély mértékben növelik katonai lehetőségeinket,„

az amerikai politológus szerint jelenleg több lehetőség van elfogadható fegyverzetkorlátozási megállapodás kidolgozására, mint amikor majd a szovjetunió is kénytelen lesz beindítani új fegyverkezési programjait.

„a fegyverzetkorlátozási egyezmények nem valamiféle jutalmat jelentenek azért, mert a szovjetunió jól viseli magát. ha az egyezmények szolgálják érdekeinket, akkor meg kell kötnünk azokat. az olyan salt-2. szerződés, amely korlátozza a szovjet hadászati rakétaerőt, amerikai érdek. a washington szövetségesi ellen irányuló szovjet hadszíntéri rakéták számának korlátozása amerikai érdek. a nukleáris kísérletek betiltása, ami lelassítaná az új fegyverfajták fejlesztését és meggátolná a nukleáris fegyverek további elterjedését, amerikai érdek, akárcsak a tulburjázó katonai költségek korlátozása „ - írja.

Fi K. 40

1981.06.02.

barnet figyelemztet: a nyolcvanas évek fegyverkezési hajszáját teálító, lényegbevágó megállapodások nélkül „amerika még veszélyesebb, még kevésbé irányítható világgal kerül szembe, potenciálisan katasztrofális pénzügyi terheket vállal magára és fokozza a háborus veszélyt,,.

br/dj ha

18.06 020681 1335

-.-

sk0057 4 230 mtik1060

iszlám külügyminiszterek

bagdad, 1981. június 2. /mti-upi/ - az iszlám konferencia 12. külügyminiszteri értekezlete kedden folytatta munkáját az iraki fővárosban. a tanácskozás résztvevői habib sattinak, a szervezet főtitkárnak jelentése alapján megkezdték a vitát a tagországok közötti együttműködésről.

a 42 iszlám országot tömörítő szervezet tanácskozásán - az iraki-iráni konfliktus miatt - nem vesz részt szíria és irán képviselője. nem hívták meg afganisztán küldöttét sem, mert az iszlám konferencia nem ismeri el a törvényes kabuli kormányt. nem kapott meghívást egyiptom képviselője az izraellel kötött különbéke miatt.

az iraki hírügynökség szerint habib satti jelentésében a tagországok közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokra összpontosított és kiemelte a szorosabb politikai és társadalmi együttműködés szükségességét.

az értekezleten foglalkoznak majd afganisztánnal és az irak-iráni konfliktussal is.

a tanácskozáshoz közelálló források szerint irán távolmaradása valószínűleg nem teszi lehetővé, hogy érdemi haladást érjenek el az iraki-iráni konfliktus ügyében. irán elítélte a bagdadi értekezletet és a tanácskozás elhalasztását sürgette az iraki-iráni konfliktus befejezése utáni időkre.

szadun hammad iraki külügyminiszter az egyesült arab emírségek újságjaiban kedden nyilvánosságra hozott nyilatkozatában a teheráni kormány „hajthatatlanságát,, és az iránban fennálló „rendellenes

Fu
18.06.02
40
[Signature]

1981.06.02.

viszonyokat,, tette felelőssé az iraki-iráni háboru folytatódásáért. hammad azt hangoztatta, hogy iraknak „nem áll szándékában kiterjeszteni a háborut,, de „amig szükséges, folytatja a harcot,,.

lp ha

18.06 020681 1670

-.-

sk0058 4 230 mtik1061

chile

buenos aires, 1981. június 2. /taszsz/ - több, mint negyvennapos sztrájkjuk eredményeképpen a chilei el teniente rézbánya dolgozói elérték, hogy új kollektív szerződéseket kössenek velük. az állami tulajdonban lévő bányá vezetői - bár nem teljes mértékben - kénytelenek voltak kielégíteni több, mint tízezer bányász követeléseit a munkabérek növelésére, a munkakörülmények javítására. az el teniente dolgozóinak munkabeszüntetése - a második hasonló megmozdulás az utóbbi két évben - világosan megmutatta a chilei bányászok harci készségét.

a fasiszta junta sztrájkokat tiltó intézkedései ellenére a chilei munkásosztály fokozza erőfeszítéseit a jogaiért vívott harcban. santiagói jelentések szerint a bőr- és cipőipar több mint háromezer alkalmazottja is sztrájkot hirdetett. követelik a bérek emelését és a munkakörülmények megjavítását.

a chilei vezető körök az elnyomás különböző eszközeivel próbálják leverni a fokozódó elégedetlenséget. a kormányzó junta a vele szembenállókkal gyakran - az elmúlt fél évben 350 alkalommal - úgy számol le, hogy azokat az ország nehezen megközelíthető távoli pontjaira száműzi. a múlt héten 14 hazafit tartóztattak le, s azzal vádolják őket, hogy „marxista szervezetekhez tartoztak és megsértették a nemzetbiztonság érdekeit,,. letartóztatásuk óta nincs hír róluk, életük veszélyben forog.

sr ha

18.06 020681 1378

Fu
18.06.02
40
[Signature]

sk0059 4 230 mtik1062

rövid hírek

sik endre - szovjet folyóirat

moszkva, 1981. június 2. /mti/ - sik endréről, az afrika-kutatóról emlékezik meg legújabb számában a szovjet tudományos akadémia gondozásában megjelenő „nacionális afrikai”, című folyóirat. a cikk szerzője részletesen ismerteti sik endre tudományos tevékenységét és sik endre legnagyobb érdemét abban látja, hogy a legelső között volt a világ tudósai között, akik az afrikai népekben aktív történelemformáló erőt láttak.

a fekete város a spanyol tévében

madrid, 1981. június 2. /mti/ - a spanyol televízió első műsorában hétfőn megkezdte mikszáth kálmán „a fekete város”, című regényéből készült magyar tv-filmsorozat vetítését. a zsűri rendezésében készült hét részes sorozatot a televízió a déli híradó után vetíti. az el país című tekintélyes madridi napilap elismerő szavakkal méltatta a sorozatot és hangsúlyozta: ritka eset, hogy a televízió szocialista országban készült filmsorozatot tűz műsorára.

desmond tutu - éhségstrájk

maputo, 1981. június 2. /taszsz/ - desmond tutu püspök, a dél-afrikai egyházak tanácsának főtitkára kedden éhségstrájkot kezdett, tiltakozásul az országban uralkodó faji megkülönböztetés ellen. a közvetlen kiváltó ok az volt, hogy tutu nem kapta meg a kiutazási engedélyt görögországba, ahova az onassis-alapítvány díjának átvétele céljából akart utazni. ezt a díjat a faji megkülönböztetés elleni küzdelem kiemelkedő harcosainak ítélik oda.

raul castro ruz kitüntetése

moszkva, 1981. június 2. /taszsz/ - az októberi forradalom érdemrenddel tüntették ki raul castro ruz hadseregtábornokot, a kubai forradalmi fegyveres erők miniszterét. raul castro a kubai és a szovjet fegyveres erők közötti baráti kapcsolatok fejlesztéséért, 50-ik születésnapja alkalmából kapta a magas kitüntetést.

magyar-jugoszláv

belgrád 1981. június 2. /mti/- dr. simon páál, a magyar népköztársaság új belgrádi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete kedden átadta megbízólevelét szergej kraighernek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság államelnöksége elnökének.

kr leh it már pl bs
18.25 020681 2124

R 18.25
A

-.-

sk0060 4 230 mtik1063

izraeli támadás

beirut, 1981. június 2. /mti/ - kedden a déli órákban hat phantom típusú izraeli vadászbombázó légitámadást hajtott végre dél-libanonban, egy tyrtól északra fekvő palesztin menekülttábor ellen. a támadás következtében hatan megsebesültek és súlyos anyagi károk keletkeztek.

izrael és az izraeli támogatást élvező haddad-féle miliciák tüzérése kedden a beaufort erődöt és szidon kikötőváros környékét ágyuzta.

bz/so ha

18.57 020681 0463

-.-

sk0061 4 230 mtik1064

arab bizottság

beirut, 1981. június 2. /mti/ - beirutban kedden hivatalosan bejelentették, hogy szombaton szárkisz libanoni államfő elnökletével összeül az arab liga felügyelő bizottsága, amelynek munkájában szaud-arábia, kuvait és szíria külügyminisztere, valamint az arab liga képviselője vesz részt. az arabközi bizottságot 1976 őszén hozták létre azzal a feladattal, hogy segítse elő a libanoni polgárháborús válság rendezésére kidolgozott határozatok végrehajtását.

a bizottság összehívásával, illetve habib amerikai elnöki megbízott diplomáciai tevékenységének felújításával függ össze, hogy kedden asszad szíriai elnök üzenetével szaud-arábiába érkezett khaddam külügyminiszter. az üzenet tartalma nem ismeretes.

beirutai sajtóértesülések szerint lehetséges, hogy az arab békefenntartó erők szíriai csapatait algériai, tunéziai és szaud-arábia-i egységekkel egészítik ki. az al-anba című lap úgy értesült, hogy a szamin-hegységben, zahleban, illetve zahle térségében új arab csapatokkal váltják fel az ott állomásozó szíriai erőket.

bz/so ha

19.00 020681 1082

A 19.00
A

-.-

sk0062 4 230 mtik1065

nyugat-berlini fdp

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. június 2. /mti/ - az fdp nyugat-berlini képviselői várhatóan lehetőséget fognak nyújtani kisebbségi cdu szenátus alakítására.

ezt jelzi a képviselőcsoport keddi alakuló ülésén hozott döntés. a képviselők 5 szavazattal újból horst vettert választották elnökké, aki a párt rendkívüli kongresszusán - és azt követően is - amellelt foglalt állást, hogy a cdu-nak „lehetőséget kell kapnia,, kormányalakításra nyugat-berlinben. a képviselőcsoport alelnöke walter rasch jelenlegi közoktatási szenátor lett, aki ugyanezt az álláspontot hirdeti.

a cdu-nak a május 10-i választás alapján 2 szavazat hiányzik az abszolút többséghez. a nyugatnémet fdp vezetése, köztük hans-dietrich genschler pártelnök, külügyminiszter részéről nagy nyomás nehezedik a nyugat-berlini szabaddemokratákra, hogy parlamenti képviselők ne tartsák magukat a pártkongresszus határozatához, amely nagy többséggel az egyértelmű ellenzéki magatartás mellett és egy cdu-kormány ellen foglalt állást.

a jelenlegi körülmények között már biztosnak látszik, hogy a 7 nyugat-berlini fdp-képviselő közül legalább 4 távol fog maradni a szavazástól, ezzel biztosítva megfelelő többség kialakulását a kereszténydemokrata kormányzó-polgármester és az új szenátus megválasztásakor.

ko/hi ha

19.02 020681 1368

-?-

sk0063 4 230 mtik1066

fdj kongresszus - 2.

berlin, 1981. június 2. /mti/ - ideológiai kérdések kapcsán egon krenz az fdj-kongresszus elé terjesztett beszámolójában kifejtette: „ellenségeink fáradhatatlanul hirdetik: a marxizmus-leninizmus elferdíti a valóságot az ifjúság előtt. ezeknek az antikommunistáknak, revansistáknak, vagy „ujítóknak,, a fecsegései azonban már régóta átlátszó manőverek, céljuk az, hogy a fiatal

Ri 201

remzedéket eltántorítsák a munkásosztály történelmi küldetésétől. pártunk világos, céltudatos politikájával elérte, hogy az ndk ifjúságának többsége ma jól meg tudja különböztetni a forradalmat az ellenforradalomtól, a szocialista hazafiságot a polgári nacionalizmustól, s a szocialista demokráciát az anarchiától.,,

az fdj és a lengyel ifjúság közötti kapcsolatokról szólva a beszámoló kifejtette: „az 1977-ben, az odera-neisse békehatáron az odera-menti frankfurtban a lengyel fiatalokkal megtartott első baráti találkozó szellemében támogatásunkról biztosítjuk a lengyel szocialista ifjúsági szövetségben /zsmf/ levő barátainkat, minden fiatalt, aki a szomszédos országban az ellenforradalom ellen, a szocializmus védelmezéséért és megszilárdításáért, a szocialista lengyel ifjúsági mozgalom egységéért küzd.

ko/so pl bs

19.12 020681 1253

-?-

sk0064 4 230 mtik2001

szung csing-ling

peking, 1981. június 2. /mti/ - kedden este befejeződött kínában a háromnapos gyász, amelyen az ország lakossága megemlékezett szung csing-ling asszonyról, a kínai népköztársaság tiszteletbeli elnöke. a három nap alatt több, mint 120 000 ember vonult el szung csing-lingnek az országos népi gyűlés dísztermében feltravatalozott koposója előtt. az utolsó napon róttá le kegyeletét je csien-jing marsall, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának elnöke, aki többhónapos vidéki tartózkodás után érkezett vissza pekingbe.

kedden este csaknem egymillió ember sorakozott fel a mennyei béke kapujának terén átvezető csangan-sugarút mentén, hogy bucsút vegyen az elhunyt politikustól és közéleti személyiségtől, mielőtt a holttestet hamvasztásra a paposan temetőbe szállították. a hivatalos gyászszertartást szerdán rendezik és végakarátának megfelelően szung csing-ling hamvait sanghajban helyezik el.

éb/so pl bs

19.23 020681 0964

Ri 201

sk0065 4 230 mtik2002

sziria - egyesült államok

damaszkusz, 1981. június 2. /mti-ap/ - libanon függetlenségének és sziria libanoni békefenntartó szerepének amerikai elismerésétől függ philip habib elnöki különmegbízott küldetésének sikere - szögezte le kedden a sziriai kormányhoz közelálló tisirin című lap.

a lap hangsúlyozza, habibnak e két feltételre adott válasza határozza meg, hogy mennyire őszintén törekszik az egyesült államok békére és biztonságra a térségben. a szir feltételek értelmében véget kell vetni a libanon feletti izraeli felderítő repüléseknek, valamint a libanoni palesztin állások elleni izraeli támadásoknak. sziriának joga van arra, hogy amnyi katonát és fegyvert telepítsen libanonba, amennyi az ország békéjének megőrzéséhez szükséges. washington független államnak ismeri el libanont, ezért tudomásul kell vennie, hogy egy független ország felségvize, légtere és területe sérthetetlen, azokat megtámadni, megsérteni nem lehet.

a lap hangsúlyozza, hogy a sziriai alakulatok a libanoni kormány és az arab liga nyomatékos kérésére tartózkodnak libanonban, ezért az egyesült államoknak - amennyiben elismeri libanon függetlenségét - semmilyen kifogása sem lehet a libanoni kormány alárendeltségében működő 22 ezer fős békefenntartó erők tevékenységét, létszámát, fegyverzetét, szolgálatát vagy elhelyezkedését illetően.

a tisirin egyben elítélte anvar szadat egyiptomi elnök és menahem begin izraeli miniszterelnök csütörtökre tervezett találkozáját. a találkozó a sziria és a palesztinai felszabadítási szervezet elleni összeesküvés új szakaszát jelenti, - mutat rá a sziriai lap.

lp ha bs

19.30 020681 1632

-.-

sk0066 4 230 mtik2003

zágrábi per

belgrád, 1981. június 2. /mti/ - a zágrábi körzeti bíróság kedden megkezdte vlado gotovac horvát író bűnperének tárgyalását. a vádirat szerint gotovac 1977 és 1980 között a svéd televízióknak, a france internationale rádióknak, az il tempo című olasz lapnak adott nyilatkozataiban - amelyeket egyebek között az emigráns usztasa fasiszta újságok is közöltek - rosszindulatúan és a valósággal

Fi 20.06.81

ellentétesen mutatta be a jugoszláv öngazgatási társadalmi-politikai rendszert. egyebek között azt a benyomást akarta kelteni, hogy a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban a horvát nép nem egyenjogú az ország többi népével és nemzetiségével, s ezzel nemzeti gyűlöletet szított.

a tárgyalás tart.

már/so pl bs

19.41 020681 0748

-.-

sk0067 4 230 mtik2004

libanon - usa

washington, 1981. június 2. /mti/ - dean fischer, az amerikai külügyminisztérium szóvivője pénteken rövid nyilatkozatban határozta el magát az izraeli légierő dél-libanoni célpontok ellen végrehajtott újabb terrortámadásaitól.

az egyesült államok - dean szerint - „kezdettől fogva következetesen figyelmeztette az összes érdekelt felet, hogy a katonai tevékenység bármiféle eszkalációja a béke folyamatot hátráltatja. az egyesült államok semmiféle zöld fényt nem adott a felek egyike számára sem bármiféle katonai tevékenységhez,,.

dean ugyanakkor tartózkodott attól, hogy világosan elítélje az izraeli akciót, sőt, amerikai sajtótudósítók kérdéseire sem volt hajlandó arra, hogy illegálisnak minősítse az amerikai gyártmányú fegyverek felhasználását a terrortámadásokhoz. mint ismeretes, izrael az amerikai hadianyagot csak védelmi célra használhatná fel.

br/so ha

19.47 020681 0912

Fi

-.-

sk0068 2 300 mtik2005

strougal - hazaérkezés

prága, 1981. június 2. /mti/- lubomir strougal csehszlovák miniszterelnök kétnapos magyarországi baráti látogatásáról kedden délután visszaérkezett prágába.

sn pl

19.54 020681 0206

-.-

sk0069 4 230 mtik2006

palesztin delegáció

brüsszel, 1981. június 2. /mti/ - kedd délután négytagú palesztin küldöttség érkezett brüsszelbe, hogy jasszer arafat megbízásából tárgyaljon a belga hatóságokkal a pfsz belgiumi irodájának védelméről. a küldöttség, amelyet abu thaer vezet, s amelyhez abdallah fran zsi, a pfsz bonni irodájának vezetője is csatlakozott, először a külügyminisztériumot kereste fel. belga részről megígérték, hogy megszigorítják a biztonsági intézkedéseket mind a pfsz irodájának, mind az iroda munkatársainak védelmére. mindent elkövetnek - hangoztatták a belga külügyminisztériumban - , hogy kézrekerítsék naim khader gyilkosát és a pfsz-et folyamatosan tájékoztatják a nyomozás állásáról.

a brüsszeli államügyészség és a rendőrség kedden egyébként közölte, hogy a merénylő eldobott esőköpenyének alapján rendőrök egy, a merénylet színhelyétől nem messze eső garázsig követték a gyilkos utját. feltehető tehát, hogy bűntársai indulásra kész gépkocsival várták.

pd/so ha

20.08 020681 1001

Fi

-.-

sk0070 4 300 mtik2007

török tilalmak

ankara, 1981. június 2. /afp/ - a török nemzetbiztonsági tanács kedden este új tilalmakkal korlátozta a politikai tevékenységet az országban. a tavaly szeptemberben feloszlított parlament volt képviselői ezentúl nem nyilváníthatnak véleményt a katonai hatalomátvételről.

a rádióban ismertetett rendelet a következő tilalmakat tartalmazza még:

- a /betiltott/ politikai pártok egymás közti vitája tilos, minden szinten,

- a rendkívüli állapot felügyeletével megbízott hatóság rendeletei nem képezhetik vita tárgyát,

- tilos bármiféle olyan információt nyilvánosságra hozni a politikai pártok, a szakmai és munkásszervezetek volt vezetői ellen folyó eljárásokról és vizsgálatokról, amelyek „alkalmasak a közvélemény megtévesztésére”,

- tilos bírálni a katonai törvényszékek ítéleteit.

a nemzetbiztonsági tanács egyúttal emlékeztetett arra, hogy tavaly szeptember 12-e, a katonai hatalomátvétel óta tilos minden politikai tevékenység törökországban.

sg ha bs

20.10 020681 1030

-.-

sk0071 4 300 mtik2008

vietnam - egyesült államok

hanoi, 1981. június 2. /afp/ - nguyen co tha ch vietnami külügyminiszter kedden ismételtén megerősítette, hogy „egyetlen amerikai hadifogoly sem maradt vietnamban”,

a vietnami diplomácia vezetője írásban jutította el nyilatkozatát az afp francia hírügynökség hanoi irodájának. hozzátette, hogy a laoszi és a kambodzsai hatóságok közölték: az ő országukban sincsenek már amerikai hadifoglyok.

L.

nguyen co thao ezután „laosz szuverenitása durva megsértésének„ nevezte, hogy laosz területére thaiföldről „zöldoscsoport hatolt be, tagjait az egyesült államok képezte ki és fizeti, és közöttük amerikaiak is vannak„.

hírek szerint az akciónak az volt a célja, hogy „megbizonyosodjanak„ a hírsztelések felől, amelyek szerint egy laoszi dzsungeltáborban amerikai hadifoglyokat őriznek.

a múlt héten a vietnami hatóságok bejelentették, hogy újabb három, korábban eltűntnek nyilvánított amerikai katona holttestének maradványaira bukkantak. a holttesteket átadták a katonák családjának.

sg ha

20.31 020681 1069

-.-

sk0072 4 230 mtik1067

fkp - szp

párizs, 1981. június 2. /mti/ - kedden hat órát tartottak és csütörtökön folytatódnak a francia kommunista párt és a francia szocialista párt küldöttségei közötti tárgyalások kormányzati, illetve / ha az nem jön létre / választási megállapodásról. a küldöttségek élén georges marchais, illetve lionel jospin, a kommunista, illetve a szocialista párt vezetője áll. szerdán szűkebbkörű bizottság dolgozik majd az újabb „csúcstalálkozó„ előkészítésén.

charles fiterman, a kommunista küldöttség tagja a keddi megbeszélést „őszintének és elmélyültnek„ minősítette, míg jean poperen a szocialisták részéről elmondotta, hogy a megbeszéléseken a nemzetközi kérdésekről, az államosításokról, a szociális és pénzügyi politikáról volt szó. a két fél egyetért abban, hogy a tárgyalásokat gyors ütemben kell folytatni. poperen kijelentette: a szocialisták tárgyalópartnerüktől „biztosítékokat kívánnak a jövőre„, az elmúlt három év tapasztalatainak fényében.

F.

mint ismeretes, az 1978-as nemzetgyűlési választások második fordulójára kötött megállapodás óta a két párt között megszakadtak a kapcsolatok és éles vita folyt. a jelenlegi megbeszéléseken kirajzolódik majd, mondotta a szocialista vezető, milyen típusu megállapodás lehetséges a két párt között.

bd/hi ha

20.56 020681 1298

-.-

sk0073 4 230 mtik2009

román-lengyel

bukarest, 1981. június 2. /mti/ - kedden bukarestben folytatódott a román-lengyel külügyminiszteri tárgyalások. stefan andrei és józef czyrek áttekintette a kétoldalú kapcsolatok körét és kifejezte reményét, hogy az együttműködés a korábban megkötött egyezmények alapján fejlődik tovább.

a nemzetközi helyzetről folytatott eszmecsere során hangsúlyozták, hogy a két ország továbbra is küzd az enyhülési politika folytatásáért, az európai békéért és együttműködésért, a leszerelés megvalósításáért, mindenekelött a nukleáris leszerelésért.

a lengyel külügyminisztert a nap folyamán fogadta nicolae ceausescu államfő, az rkp főtájkára. a találkozón véleménycserére került sor a két országban folyó szocialista építésről. megelekedéssel állapították meg, hogy fejlődnek a kapcsolatok politikai, gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális és más területeken a két ország érdekeinek megfelelően, a szocializmus, a béke javára.

olt/so pl

20.58 020681 0978

F.

-.-

sk0074 4 230 mtik2010

Lemp pb - küldöttválasztások

Kelenen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. június 2. /mti/ - a lengyel egyesült munkáspárt kb politikai bizottsága keddi ülésén értékelte a pártban folyó küldöttválasztás eddigi eredményeit és állást foglalt a katowicei pártfórum nyilatkozatáról.

a pb-nek a varsói televízióban kedden este ismertetett értékelése szerint az elsőfoku beszámolási-választási konferenciák kétharmada már lezajlott és három vajdasági értekezletet is megtartottak. június 15. és 25. között gyakorlatilag befejeződnek a vajdasági szintű pártértekezletek és a legutolsó ilyen tanácskozást június 27-én tartják.

a politikai bizottság értékelése szerint a beszámolási-választási konferenciák két fő kérdéscsoporttal foglalkoznak: az egyiket a politikai kérdések, így a párt ügyei alkotják, beleértve az elszámoltatási igényeket is. a másik alapvető kérdéscsoport a gazdasági helyzet - ezen belül az, hogy lassan halad a reform előkészítése, nem kielégítő az ország gazdasági helyzetéről készült jelentés és a stabilizációs terv sem.

a katowicei pártfórumról - hangzik a továbbiakban a Lemp pb állásfoglalása - sok szó esik a pártkonferenciákon, „talán több is, mint amennyit megérdemel”, a politikai bizottság a katowicei pártfórum nyilatkozatáról szólva rámutatott: „a jelenleg folyó vitában különféle nézetek ütköznek, s ez hasznos, ha nem veszélyezteti a párt egységét, ha erősíti a szocialista megújulás irányvonalát. a katowicei nyilatkozat egészében véve - azzal együtt, hogy egyes értékelései helytállóak lehetnek - a politikai bizottság bírói álláspontjával találkozott. a pb szerint „egy sor, a nyilatkozatban található leegyszerűsítés és általánosítás elfogadhatatlan, mert nem szolgálja a párt egységét.

kn/dj bs

21.08 020681 1794

Fi

-2-

sk0075 4 230 mtik2011

szovjet-bolgár közös közlemény

Moszkva, 1981. június 2. /mti/ - Moszkvában kedden közös közleményt hoztak nyilvánosságra Petr Mladenovnak, a bolgár kommunista párt kb politikai bizottsága tagjának, a bolgár népköztársaság külügyminiszterének szovjetunióbeli látogatásáról. Petr Mladenov a szovjet kormány meghívására látogatott Moszkvába, s megbeszéléseket folytatott Andrej Gromikóval, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a szovjetunió külügyminiszterével.

Mint a közlemény megállapítja, a felek különösen nagy figyelmet szenteltek az szkp XXVI. kongresszusán Leonid Brezsnyev által ismertetett új szovjet békejavaslatoknak.

a szovjetunió és a bolgár népköztársaság, abból kiindulva, hogy a béke megőrzésének legfontosabb feltétele a nukleáris háború veszélyének elhárítása, sikraszáll az európai nukleáris fegyverzetek csökkentését célzó tárgyalások haladéktalan felújításáért. e tárgyalások alapja a felek egyenlősége és egyenlő biztonsága elvének tiszteletbentartása kell, hogy legyen. e megbeszélésekhez kedvező légkört teremtenie, ha - a szovjetunió javaslatával összhangban - a tárgyalások ideje alatt sem mennyiségileg nem növelnék, sem minőségileg nem javítanák a szovjetunió és a NATO-tagországok Európában elhelyezett közepes hatótávolságú nukleáris rakétaeszközeit, beleértve az e térségben található, előretolt állomásoztatású amerikai nukleáris eszközöket is.

Mind Szovjet, mind bolgár részről megerősítették, hogy a madridi találkozón készek elősegíteni gyakorlati megállapodások létrejöttét a helsinki értekezlet záródokumentumának valamennyi cikkelyével kapcsolatban. különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak e téren az európai katonai enyhüléssel és a leszereléssel foglalkozó konferencia összehívását célzó erőfeszítéseknek.

a közlemény végezetül megállapítja, hogy a szovjetunió és a bolgár népköztársaság tovább kívánja erősíteni a szocialista közösség országainak egységét, amely kedvező hatást gyakorol a nemzetközi kapcsolatok stabilitására.

it/dj bs

21.47 020681 2034

Fi

-2-

sk0076 4 800 mtik2014

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0031-ig
budapest, 1981. június 2. /mti/

sk0001 szonoda /1.rész/
sk0002 szonoda /2.rész/
sk0003 várható
sk0004 kubai-csehszlovák közlemény
sk0005 banlades
sk0006 forlani
sk0007 közel-kelet
sk0008 usa - angola /1.rész/
sk0009 usa - angola /2.rész/
sk0010 fdj-kongresszus
sk0011 ensz - indiai-óceán
sk0012 csao ce-jiang
sk0013 rövid hírek
uj-delhi: indiai zavargások
los angeles: rita hayworth
san josé: hondurasi front

sk0014 tajvan
sk0015 nszk - költségvetés
sk0016 kina - egyiptom
sk0017 beirut, tüzszünet
sk0018 reagan - demokratapárti képviselők
sk0019 ilo-közgyűlés
sk0020 francia választási kampány
sk0021 lengyelország
sk0022 pilinszky - the times
sk0023 irán
sk0024 gromiko - mladenov
sk0025 ali - csucstalálkozó
sk0026 kiegészítés az mtik1011 számú hírünkhöz
sk0027 úrhajósok kitüntetése
sk0028 vietnami-thai tárgyalások
sk0029 rövid hírek - quito: új alelnök
belgrád: kábítószercsempészek
buenos aires: éhségstrájk
tokió: ítéletek

sk0030 fkp - szocialisták
sk0031 rahman temetése

/dj bs

21.59 020681 1322

R.

-2-

sk0077 4 800 mtik2015

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0032-sk0060-ig
budapest, 1981. június 2. /mti/

sk0032 thaiföld, kínai provokációk
sk0033 amin - the guardian
sk0034 kreisky - szovjet javaslat
sk0035 spanyolország - egk
sk0036 genscher - cheysson
sk0037 forlani - 2.
sk0038 izrael - területek /1.rész/
sk0039 izrael - területek /2.rész/
sk0040 p-2-ügy
sk0041 habib-begin /1.rész/
sk0042 habib-begin /2.rész/
sk0043 közel-kelet 2. /1.rész/
sk0044 közel-kelet 2. /2.rész/
sk0045 mladenov - sajtóértekezlet
sk0046 bahr - moszkva
sk0047 tajvan /2.rész/
sk0048 feszültség sri lankában
sk0049 tajvan /1.rész/
sk0050 hír törölve
sk0051 francia atomkísérletek
sk0052 szerk. figy. /fdj-kongresszus/
sk0053 szerk. figy. /gromiko-mladenov/
sk0054 cheysson - nszk
sk0055 usa-szovjetunió /1.rész/
sk0056 usa-szovjetunió /2.rész/
sk0057 iszlám külügyminiszterek
sk0058 chile
sk0059 rövid hírek - moszkva: sik endre - szovjet folyóirat
madrid: a fekete város a spanyol tévében
maputo: desmond tutu - éhségstrájk
moszkva: raul castro ruz kitüntetése
belgrád: magyar-jugoszláv

sk0060 izraeli támadás

/dj bs

22.00 020681 1353

R.

-2-

kül

- 60 -

1981.06.02.

sk0078 4 800 mtik2016

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0061-sk0078-ig

budapest, 1981. június 2. /mti/

sk0061 arab bizottság
sk0062 nyugat-berlini fdp
sk0063 fdj-kongresszus - 2.
sk0064 szung csing-ling
sk0065 szíria - egyesült államok
sk0066 zágrábi per
sk0067 libanon - usa
sk0068 strougal - hazaérkezés
sk0069 palesztin delegáció
sk0070 török tiltalmak
sk0071 vietnam - egyesült államok
sk0072 fkp - szp
sk0073 román-lengyel
sk0074 lemp pb - küldöttválasztások
sk0075 szovjet-bolgár közös közlemény
sk0076 tartalomjegyzék 1.
sk0077 tartalomjegyzék 2.
sk0078 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: patak károly
kopreda dezső
barabás miklós

- v é g e -

/dj bs

22.02 020681 1053

R.

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. június 03.

kül.

s z e r d a

sk0001 1 230 mtik1001

várható

budapest, 1981. június 3. /mti/

genf: a nemzetközi munkaügyi szervezet konferenciája

peking: szung csing-ling temetése

bagdad: iszlám külügyminiszterek konferenciája

kzs pk

06.49 030681 0216

-.-

sk0002 1 300 mtik1002

banglades - háttér /1. rész/

mészáros györgy, az mti munkatársa írja:

1981. június 3. /mti/ - ziaur rahmant, a szombaton meggyilkolt bangladesi elnököt kedden eltemették daccában, s gyilkosát, a lázadó ahmed manzur tábornokot üldözői megölték a chittagong kikötőváros környéki őserdőben. a rendelkezésre álló

Nuu